ЎЛКАМИЗДА БАҲОР КЕЗМОҚДА

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

47-йил чиқиши. № 56 (13.012). 9 МАРТ 1965 йил СЕШАНБА. *Баҳоси 2 тийин.*

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

Далаларга файз кирди. Деҳқон баҳор ҳавосидан нафас олиб, янги марраларни кўзламоқда. Кенг пахтазорларда, адир ва қирларда механизаторлар жавлон урмоқда. Ерга дон сепиляпти. Кузда кўтариладиган улкан «оқ олтин» хирмонининг тараддуди кўрилмоқда. Хуллас, ўлкамизнинг ҳамма ерида, ҳар бир колхоз ва совхозида ҳаёт қайнамоқда. Пахтакор ернинг нами қочмасин, уруғим бехато унсин деб борона қилмоқда. Чорвадор молим тўқ ва сермаҳсул бўлсин деб маккажўхори, беда экмоқда.

Шу кунларда гўзал Сурхон водийсида бўлган киши яхши ният билан баракали меҳнат қилаётган, кенг ғаллазорларнинг кўксини тилиб, ер ҳайдаётган, тиккан битта уруғим бир қоп дон бўлсин деб курашаётган марду майдонлар ишини кўриб дили олам-олам қувончларга тўлади. Кун сайин суръатга-суръат қўшиб, меҳнат унумдорлигини ошириб, кўпчиликка намуна кўрсатаётган шоввозларга чин кўнгилдан раҳмат айтади. Пастдаги суратларда сиз ана шу марду майдонлар ғайрат билан ишлаётганликларини кўриб турибсиз. 1. Жарқўрғон районидаги «Сурхон» совхозининг деҳқонлари маккажўхори экишяпти. 2-суратда эса шу совхознинг илғор сеялкачиси Қурбон Қорақулов. У экишнинг сифатли бўлишини таъминлаб, барчанинг олқишига сазовор бўляпти.

А. Ким ва **М. Юсупов** фотолари.
(ЎзТАГ фотохроникаси).

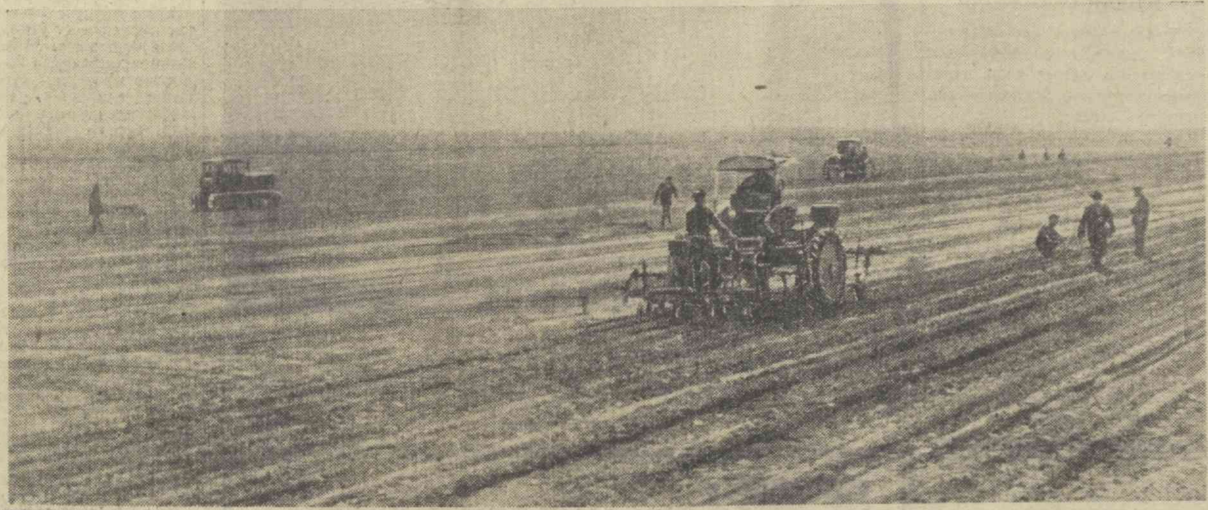

КЎКЛАМ ТАРАДДУДИ

БУХОРО. Вобкент районидаги Куйбишев номли колхознинг ўртоқ Я. Одилов бошлиқ бригадасида яхоб бериш тугалланди. Пахтакорлар кўклам экиш кампаниясини беками-кўст кутиб оляптилар.

Н. ЗОКИРОВ.

●

ХОРАЗМ. Янгиариқ районидаги «Ленинград» колхозининг Қодир Рўзиметов бошлиқ бригадаси бу йил гектаридан 50 центнерлик хирмон яратиш учун курашяпти. Шу мақсадда мавжуд техника кўкламга шай қилиб қўйилди.

О. ЖУМАНИЕЗОВ.

●

САМАРҚАНД. Иштихон районидаги «Иттифоқ» колхозининг Мавлон Хидирназаров бригадасидаги 2 та «ДТ-24» маркали трактор сифатли ремонтдан чиқарилиб, кўкламги дала ишларига шайланган.

К. ХУДОЙБЕРДИЕВ.

●

ФАРҒОНА. Ўзбекистон районидаги «Ўзбекистон» колхози аъзолари бу йил 70 гектар янги ер ўзлаштирдилар. Ана шу ерларда деҳқончилик қилиш учун баҳорги ишлар авж олиб кетди.

Ҳ. АЛИЕВ.

●

АНДИЖОН. Бўз районидаги Тельман номли колхоз пахтакорлари ариқ-зовурларни тозалашни тугалладилар. Шу билан бирга 33 трактор, 27 культиватор ва мавжуд сеялкалар ремонт қилиб қўйилди.

Шунингдек, Чуст районидаги «Қўқимбой» совхозининг П. Раҳматов бошчилик қилаётган 2-бўлимида ҳам кўкламга пухта тайёргарлик кўрилди.

И. ҲУСАНОВ,
М. ДАДАХОНОВ.

●

ХОРАЗМ. Ҳазорасп районидаги «Тошкент» колхозининг Дурди Саитниёзов ҳамда Шомурод Каримов ўртоқлар бошлиқ бригадаларида далага маҳаллий ўғит чиқариш ҳар қачонгидан ҳам қизғин тус олди. Бу бригадаларда ҳар гектар ер ҳисобига 15 тоннадан гўнг тўплаш кўзда тутилмоқда.

Ҳ. ХУЖАЕВ.

ЎзКП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ҚАРОРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

МЎЛ ҲОСИЛ КАЛИТИ

Алмашлаб экиш — мўл ҳосил гарови. Бу агротехника тадбирининг хусусияти шундаки, у ер структурасини, маҳсулот сифатини яхшилайди, унумдорликни оширади. Қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши курашнинг муҳим омили бўлади. Чорва учун қўшимча озуқа беради. Тадбиркор деҳқон бу агротехника қоидасига ҳамиша риоя қилади.

Колхозимизнинг асосий пахта майдони шўрхок. Ер ости сувлари юза жойлашган участкаларимиз ҳам каттагина майдонни ташкил этади. Бу далаларнинг мелиоратив ҳолати йил сайин яхшилаб борилмаса, ер қишлоқ хўжалик оборотидан чиқиб қолиши мумкин. Ернинг шўри яхши ювилмаётган, зах сувлари тузук кочирилмаётган баъзи колхоз ва совхозларда шундай бўляпти ҳам.

Лекин биз бунга йўл қўймаймиз. Ҳар йили қишда 2-3 марта қондириб сув қўйиб, тупроқнинг шўрини яхшилаб йўқотамиз. Зах сувларни зовурларга оқизиб, уни ернинг бир метрдан чуқурроқ қатламига тушириб юборамиз. Сўнгра пахта майдонларини ўғитлаб ва текислаб, 30-32 сантиметр чуқурликда ҳайдаймиз. Чиритилган гўнг шўр ювиш натижасида совуб қолган тупроқни яхши қизитади, структурасини яхшилаб, унумдорлигини оширади. Бу эса пахта ҳосилдорлигини йилдан-йилга ошириб бориш имкониятини беряпти. Буни бизнинг бригадамиз мисолида ҳам яққол кўриш мумкин.

Шуни тан олиш керакки, бундан 10-12 йил илгари бизда ҳам кузги-қишки тадбирлар кўнгилдагидек амалга оширилмас, айниқса ерни ишлашга тузук эътибор берилмас эди. Бунинг натижасида пахтадан жуда паст — гектаридан 14-15 центнер ҳосил олинарди. Шўр ювиш, сизот сувларни қочириш, нам тўплаш, тупроқнинг унумдорлигини ошириш ва бошқа агротехника тадбирлари пухта амалга оширила бошлангач, пахтадан йил сайин юқори ҳосил олинадиган бўлди. Утган йили 60 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан давлатга 40 центнердан «оқ олтин» сотдик.

Техника деҳқоннинг суянган тоғи бўлиб қолди. Биз ҳамма оғир ишни машинанинг зиммасига юклаётирмиз. Пахта йиғим-теримини ҳам тобора кўпроқ механизациялаштирмоқдамиз. Утган йили 92 процент майдондаги ҳосилни машиналарда йиғиб-териб олдик. Далаларимизда иккита пахта териш машинаси кеча-кундуз унумли ишлади. Машина туфайли мўл ҳосилни қисқа вақт ичида йиғиштириб олишга муваффақ бўлдик. Пахта тайёрлаш йиллик планимиз 26 кунда, мажбуриятимиз эса 32 иш кунида бажарилди. Маҳсулотнинг таннархи кескин камайди. Бир центнер пахта етиштиришга 13 сўм сарфланди. Бригадамиз колхозга 30 минг сўмдан ортиқ соф фойда берди.

Етти йилликнинг якунловчи йилидаги режаларимиз янада улкан. Янги ерларни ўзлаштириш ҳисобига бу йил пахта майдонларини 10 гектар кенгайтирдик. 1965 йилда 70 гектар ернинг ҳар гектаридан камида 45 центнердан хирмон кўтаришни, 96 процент майдондаги ҳосилни механизация ёрдамида териб олишни мўлжаллаб қўйдик. Ҳозир ҳамма ишни ана шу юксак мажбуриятга яраша олиб бормоқдамиз. Экин майдонларимизнинг шўри ювиб йўқотилди, сизот сувлари пастга тушириб юборилди. Ерлар қўлда ясалган грейдерлар билан кафтдек қилиб текисланди. Кейин ҳар гектар ерга 5-6 тоннадан гўнг, 200-250 килограммдан суперфосфат солиниб, чуқур ҳайдалди.

Мавжуд намни тўла сақлаб қолиш чигитни тез ва қийғос ундириб олишда, гектарларда кўчатларнинг нормал қалинликда бўлишини таъминлашда катта аҳамиятга эгадир. Шу мақсадда биз яқин кунларда шудгорни бороналашга киришамиз. Кўп йиллик тажрибамизга кўра, тупроқни камида 14-16 сантиметр чуқурликда юмшатамиз. Бундай участкаларда 3-4 сантиметр чуқурликка кўмилган чигит тупроқнинг ўз намига қисқа вақт ичида текис униб чиқади. Механизаторларимиз ерни юмшатишга ҳамма нарсани тайёрлаб қўйишди. Бороналаш билан бир вақтда тупроққа маҳаллий ўғит ҳам солиб кетилади. Бунинг учун далаларга етарли миқдорда гўнг чиқариб тўкилиб, гўнгхоналарда чиритиляпти. Ариқ-зовурлар тозалаб бўлинди. Минерал ўғитлар, уруғлик чигитлар ташиб олиняпти.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Советининг яқинда қабул қилган қарорида ўт-далали систематнинг қораланганидан нотўғри хулоса чиқарилиб, кейинги йилларда кўпгина колхоз ва совхозларда беда экишга эътибор берилмай қўйилгани қаттиқ танқид қилинди.

Биз республика партия ва ҳукуматининг қарорини колхозчилар ўртасида атрофлича муҳокама қилиб, тўғри алмашлаб экишни жорий этиш тадбирларини белгиладик. Биз 7 ва 9 далали алмашлаб экишни қўлланамиз. Ҳамма ориқ ерларга шу йилдан бошлаб беда экамиз. Эски бедазорлар пахта билан алмаштирилади.

Беда экини шўрнинг тупроққа таъсирини кескин камайтиради, сизот сувларни шимиб олади. Бедачиликка эътиборни кучайтириш мақсадида колхозимизда махсус ем-хашак бригадаси ташкил этиляпти. Унга энг яхши, ишнинг кўзини биладиган, масъулиятни ҳис қиладиган колхозчилар бириктилади, машиналар ва бошқа қуроллар ажратиб берилади.

Пахтакорларнинг яқинда бўлиб ўтган республика қурултойи етти йилликнинг сўнгги йилида пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларини мўл ҳамда арзон етиштиришнинг конкрет тадбирларини белгилаб берди. Биз бундан кейин ҳамма ишни ана шу тадбирлар асосида олиб борамиз, деҳқончилик маданиятини янада юксалтирамиз.

Абдураҳмон ИСАЕВ,
Сирдарё районидаги «Ленинград» колхозининг механизациялашган бригадаси бошлиғи, республикада хизмат кўрсатган пахтакор.

35 ЦЕНТНЕР УЧУН

Колхозимиз аъзолари республика пахтакорлари қурултойида белгиланган тадбирларни амалга ошириш учун курашиб, кўклам дала ишларини қизитиб юбордилар. Пахтакорларимиз ўтган йили мавжуд 2283 гектар майдоннинг ҳар гектаридан давлатга 32,2 центнердан «оқ олтин» сотдилар. Эндиликда бу марра уларни қаноатлантирмай қўйди. Бу йил ҳар гектар ердан 35 центнердан «оқ олтин» олиб, она-Ватан хазинасига 8 минг тонна дур тўкиш юзасидан оширилган мажбурият олинди.

Колхоз аъзоларининг сўзи қатъий. Улар арслон изидан, йигит сўзидан қайтмайди деганларидек, ўз аҳдларининг устидан чиқиш учун ҳормай-толмай ишлайдилар. Олинган юксак мажбуриятни муваффақиятли бажариш учун ҳамма имкониятлар бор.

Хоразм шароитида ҳосилнинг тақдири кўп жиҳатдан ерларнинг шўрини қай тарзда ювишга боғлиқдир. Шунинг учун ҳам канал ва зовурлар қишда тозалаб қўйилди. Ерлар текисланиб, пол олинди. Яқинда ариқларга сув қўйилди. Ҳозир 150 га яқин сувчи шўр ювишда катта маҳорат кўрсатиб ишлаяпти. Очил Абдуллаев, Назар Болтаев, Машариб Худойберганов, Аҳмад Каримов каби тажрибали сувчилар шўрни сифатли ювишда бошқаларга ўрнак кўрсатишяпти. Бу йил гектаридан 45-60 центнердан пахта етиштириш мажбуриятини олган Олимбой Аминов, Рўзимат Оллаёров, Жуманиёз Отажонов ўртоқлар бошлиқ бригадаларда ерларнинг шўрини ювиш, айниқса, муваффақиятли ўтаётир.

Пахтакорларимиз минерал ва маҳаллий ўғитларнинг қадр-қимматига етадилар. Колхозга ажратилган минерал ўғитнинг кўпчилиги ташиб олинди. Салкам 30 минг тонна маҳаллий ўғит далага чиқариб, карталар бошига уйиб қўйилди. Мавжуд тракторлар ва бошқа қишлоқ хўжалик машиналарининг ремонти тугалланди.

СССР Олий Совети Президиуми республикамизнинг бошқа илғорлари қатори мени ҳам Ленин ордени билан мукофотлади. Колхоз партия комитетининг секретари Е. Абдуллаев Меҳнат Қизил байроқ ордени билан, илғор бригада бошлиғи А. Юсупов «Ҳурмат белгиси» ордени билан мукофотланишди. Пахтакорларнинг меҳнатини юксак қадрлаганликлари учун партия ва ҳукуматимиздан чексиз миннатдормиз. Мукофот бизни пахтачиликни янада ривожлантириш учун курашга илҳомлантирди.

А. ЮСУПОВ,
Янгиариқ районидаги Охунбобоев номли колхоз раиси.

ШОНЛИ МЕҲНАТКАШ ХОТИН-ҚИЗЛАРИМИЗ ШАРАФИГА

8 мартда Навоий номли ўзбек академик опера ва балет театрида Халқаро хотин-қизлар кунига бағишланган тантанали йиғилиш бўлиб ўтди. Республика пойтахтининг донгдор меҳнаткаш хотин-қизлари, ишлаб чиқариш новаторлари, фан ва маданият арбоблари бу ерга тўпландилар. Тошкент шаҳар ижроия комитети раисининг ўринбосари С. А. Раҳматхўжаева қисқача кириш нутқи билан йиғилишни очди.

Йиғилишда коммунистик меҳнат бригадасининг раҳбари, тўқимачилик комбинатининг донгдор йигирувчиси М. Ф. Алпатова, Ўзбекистон ССР Олий Судининг раиси, республика Фанлар академиясининг академиги Ҳ. С. Сулаймонова, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари Р. Х. Абдуллаева, Тошкент Давлат университетининг профессори Н. М. Мирошхина ва бошқалар сўзга чиқдилар. Ўзбекистон халқ шоири Ғафур Ғулом тантанали йиғилиш қатнашчиларини қизғин мисралар ўқиб табриклади.

Энг яқин ва азиз кишиларини — ўз оналарини байрам билан қутлаш учун бу ерга келган пионерларни йиғилиш қатнашчилари гулдурос қарсаклар билан кутиб олдилар. (ЎзТАГ).

СОВЕТ АДАБИЁТИНИНГ ЮКСАК БУРЧИ

Россиянинг бепоён ерларидан, унинг энг узоқ ўлкаларидан Москвага келган ёзувчилар иккинчи съездда тўпландилар. РСФСР ёзувчилари союзи правлениесининг раиси Л. С. Соболев «Совет адабиёти ва янги кишини тарбиялаш» деган темада доклад қилди.

Съездда РСФСР ёзувчилари союзининг янги правлениеси, Ревизия комиссияси, шунингдек ёзувчиларнинг Бутуниттифоқ тўртинчи съездига делегатлар сайланди.

Л. С. Соболев съездни ёпа туриб, сўзлаган нутқида ёзувчилар олдида турган жуда муҳим вазифаларни айтиб ўтди.

* * *

Россия Федерацияси ёзувчилари союзи янги сайланган правлениесининг 7 мартда биринчи ташкилий мажлиси бўлиб ўтди. Правление раислигига якдиллик билан Л. С. Соболев сайланди. Правление секретарлари ҳам сайланди. (ТАСС).

ТАСС АХБОРОТИ

«КОСМОС-59»

1965 йил 7 мартда Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши «Космос-59» учирилди. 1962 йил 16 мартда ТАСС эълон қилган программага мувофиқ бу сунъий йўлдошга космик фазони тадқиқ қилишни давом эттирмоқ учун белгиланган илмий аппаратлар ўрнатилган.

Сунъий йўлдош қуйидаги параметрларга эга орбиталарга чиқарилди: Ер атрофини дастлабки айланиб чиқиш даври 89,7 минут; ер юзасидан энг узоқлашган масофаси (апогейда) 339 километр; ер юзасига энг яқин масофаси (перегейда) 209 километр; орбитанинг экватор юзасига оғиш бурчаги 65 градус.

Йўлдошда илмий аппаратлардан ташқари қуйидагилар бор;

19,996 мегагерц частотада ишловчи радио передатчик;

Орбита элементларини аниқ ўлчаш учун радио система;

Асбоблар ва илмий аппаратларнинг иши тўғрисидаги маълумотларни ерга юбориб турадиган радио телеметрик система.

Йўлдошда ўрнатилган аппаратлар нормал ишлаб турибди.

Координация-ҳисоблаш маркази йўлдошдан олинган маълумотларни ишлаб чиқмоқда.

АРНАСОЙ ЧОРВАСИ

Бойсерик ЖУМАБОЕВ,
«Арнасой» қоракўлчилик совхозининг директори

Хўжалигимиз ўтган йили 15 июнда Киров районидаги 6 та колхоз чорвачилик фермалари базасида ташкил топди. Эндиликда 99 минг бош қоракўл қўйларига эга.

Чорвачиликни ривожлантириш ҳамда маҳсулдорлигини ошириш юзасидан олдимизга жуда катта вазифалар кўндаланг қилиб қўйилди. Чунончи, қўзилаши лозим бўлган 60 минг бош совлиқнинг ҳар юз бошидан 130 тадан қўзи олиб, қоракўл териларнинг камида 80 процентини биринчи сортга топширишимиз керак. Бундан ташқари давлатга 290 тонна жун, 725 тонна гўшт етказиб беришимиз лозим. Буларнинг ҳаммаси ҳар бир чорвадордан сабот ва матонат кўрсатиб меҳнат қилишни, чорва моллар туёғини тинмай кўпайтиришни талаб этади.

Қисқа давр ичида бир қанча тадбирларни изчиллик билан амалга оширганлигимиз туфайли, ютуқларимизнинг илк мевалари кўзга ташланиб қолди. Совхоз тузилиши биланоқ ем-хашак жамғаришга, қўйлар учун иссиқ қўралар қуришга киришдик. Кузги урчитишни яхши ўтказдик. 4700 тонна дағал хашак, 1300 тонна концентратли озуқа жамғардик. Дастлабки минг бош қўйни бўрдоқига боқиб, аҳолига семиз гўшт етказиб бердик.

Бу ишларимиз денгиздан бир томчидек туюлади. Асосий ишлар ҳали олдимизда турибди. Биз қўзилатиш кампаниясини ҳар томонлама пухта тайёргарлик кўрган ҳолда кутиб олишимиз, қабул қилган мажбуриятимизни шараф билан бажариш учун жонбозлик кўрсатишимиз зарур.

Шундай қиляпмиз ҳам. Утган йили октябрь ойининг иккинчи ўн кунлиги охирига қадар урчитилган совлиқларимиз бу йил 20 мартдан туға бошлайди. Қўйлар қўзилаши лозим бўлган пунктлар тайёрланган, сақмончилар ажратилиб, улар билан махсус семинарлар ўтказилган. Совхоз бош зоотехниги ўртоқ А. Кумусбеков бошчилигида қўзи қабул қилиш ва сўйиш бўйича 8 та пункт ҳозирлаб қўйилган. Қўзи ташиш, совлиқларга концентратли озуқалар етказиб бериш учун 16 та автомашина, 8 та трактор прицепи аллақачонлар шайлаб қўйилган.

Чорвадорларимизнинг шу кеча-кундуздаги диққат-эътибори совлиқларни яхши қўзилатиб олишга, давлатга қоракўл тери топшириш планини ошириб бажаришга қаратилгандир. Айниқса ўртоқ М. Серкулов бошқарувчилик қилаётган 7-фермада ишлар қизғин. Ферма чорвадорлари яна бир неча кунлардан кейин қўзилатиш кампаниясини бошлаб юборадилар. Абдулла Алибеков, Карамбой Шинтоев, Сапарбек Борлибоев каби илғор чўпонлар ҳар юз бош совлиқ ҳисобига 155-160 тадан қўзи топширишга аҳд-паймон қилишган. Уларнинг отарида бўлган киши совлиқларни кўриб, мажбуриятнинг ошириб адо этилишига тўла ишонч ҳосил қилади.

Кўпгина чўпонларимиз етти йилликнинг охирги йилини яхши кўрсаткичлар билан якунлаш мақсадида ўз устларига қўшимча мажбурият олиб меҳнат қилмоқдалар. Сарвар Қораев, Зикир Илёсов каби чўпонлар ана шулар жумласидандир. Уларнинг ҳар бири ҳар юз бош совлиқдан 170 тадан қўзи олиш, қоракўл терининг 95 процентини биринчи сортга топшириш учун курашмоқда. Бундай чўпонлар совхозимизда истаганча топилади.

Биз қўй боқаётган Қизилқум чўлларининг Арнасой ва Келес массивларига баҳор келиб қолди. Далалар кўм-кўк майсага бурканмоқда. Чўпонларимизнинг руҳи тетик. Улар фақат бир мақсад — қўзилатиш кампаниясини муваффақиятли ўтказиш ҳис-туйғулари билан нафас олмоқдалар. Бутун куч ва эътиборни қўйлардан кўплаб эгиз олишга жалб этмоқдалар.

Яқинда Тошкентда бўлиб ўтган пахтакорлар қурултойини биз чорвадорлар ҳам ўз қурултойимиз деб билдик. Мажбуриятларимизни қайта кўриб чиқдиқ. Имкониятларимиз кўплиги аниқланди. Юқорида айтганимдек, кўпгина чўпонларимиз янги мажбуриятлар қабул қилишди. Эндиги гап ана шу мажбуриятларни тўла-тўкис бажаришда қолган. Ҳеч шубҳа йўқки, арнасойликлар ваъдаларига вафо қиладилар, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш юзасидан белгиланган топшириқларнинг барча турлари бўйича ошириб бажарилишига эришадилар.

САЙЛОВ КУНДАЛИГИ

1965 март 14 якшанба. Маҳаллий Советларга САЙЛОВЛАР

Шу кунларда республикамизнинг барча область, район ва қишлоқларида маҳаллий Советларга бўладиган сайловларга тайёргарлик ишлари кун сайин қизиб боряпти. Бу ҳақда редакциямиз меҳнаткашлардан кўплаб хатлар олмоқда. Қуйида шу хатлардан намуналар ўқийсиз.

ИШЧАН АГИТАТОРЛАР

Қашқадарё область, Қамаши районидаги барча агитпунктлар жуда яхши ишламоқда. Карл Маркс номли совхоздаги 4-агитпункт, «Фарғона» совхозидаги 20-агитпункт, Ленин номли колхоздаги 32-агитпункт ва район марказидаги 1-агитпункт агитаторларининг иши диққатга сазовордир. Агитаторлардан Х. Сатторов, С. Жонимқулов, Н. Мусурмонов ўртоқлар сайловчилар орасида намунали иш олиб бормоқдалар.

М. МУҲАММАДИЕВ,
«Совет Ўзбекистони»нинг штатсиз мухбири.

МАРКАЗИЙ АГИТПУНКТ

Шаҳрисабз шаҳридаги «Победа» кинотеатри биносига жойлашган 1-агитпункт коллективи сайловчилар орасида агитация-пропаганда ишларини намунали олиб бормоқда. Бу ерда агитаторлар кучи билан консультация пункти ташкил этилган. Ҳозир пункт сайловчиларни қизиқтирган турли саволларга тўлиқ жавоб бермоқда.

Шунингдек, агитпунктда «Сайловчилар овози» газетаси мунтазам чиқиб турибди. Газетанинг сўнгги сонларидан бирида агитпункт мудири ўртоқ Б. М. Бобоқулов совет сайлов системаси ҳақида, агитаторлардан А. Аҳадов, Р. Турдийигитов ўртоқларнинг Будённий ҳамда Куйбишев кўчаларидаги сайловчилар орасида олиб бораётган ишлари ҳақида. 85 ёшли кекса сайловчи Икромой опа Шукурова бурунги сайловлар ҳақида ҳикоя қилганлар.

Агитпунктда сайловчиларнинг маданий ҳордиқ чиқаришлари учун барча шароит муҳайё. Сайловчилар учун турли темаларда лекция ва суҳбатлар ўтказилмоқда.

Г. МАҚСУДОВ.

ЖОНЛИ СУҲБАТЛАР

Тошкентдаги 12-мактаб биносига жойлашган 156-сайлов участкасида сайлов олди агитация-пропаганда ишлари янада жонланиб кетди.

Мактаб ўқитувчиларидан ва марказий геология лабораторияси илмий ходимларидан ташкил топган агитаторлар группаси сайловчилар билан тез-тез учрашиб, совет сайлов системасининг афзалликлари ҳақида, халқаро темаларда, совет фани ва техникасининг ютуқлари тўғрисида лекция ва суҳбатлар ўтказмоқдалар.

С. СУЛТОНОВ,
«Совет Ўзбекистони»нинг штатсиз мухбири.

САМАРҚАНД. 8-сайлов участкасининг агитаторлари маҳаллий Советларга бўладиган сайлов олди агитация ишларини қизғин олиб бормоқдалар. Улар турли темаларда лекция ва суҳбатлар уюштирмоқдалар. Суратда: Агитпункт мудири Б. А. Юсупов (ўнгда) агитаторлардан М. Раҳматуллаева ва М. Мансурова ўртоқларга янги топшириқ бермоқда.

А. Кузьменко фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

Райком эътиборидан четда

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

Жомбой матлубот жамияти бошланғич партия ташкилотининг ҳар галги ҳисобот-сайлов йиғилишида оммавий-ташкилий, сиёсий-тарбиявий ишларнинг бўшлиги, савдо маданиятини оширишда коммунистларнинг авангардлиги сезилмаётганлигини танқид қиладилар, камчиликларни тугатиш учун яхши-яхши тадбирлар белгиланиб, қарорлар қабул этилади. Бултур август ойида бўлиб ўтган ҳисобот-сайлов йиғилишида ҳам худди шундай бўлди. Бошланғич партия ташкилотининг иш услуби, партия бюроси аъзолари етарли фаолият кўрсатмаганлиги қаттиқ танқид қилинди. Коммунистлар сафи илғор савдо ходимлари, ишчан комсомол-ёшлар ҳисобига ўсмаётганлиги, партия мажлислари уч-тўрт ойлаб бўлмаганлиги, коммунистларга, бюро аъзоларига берилган топшириқлар бажарилмаётганлиги, савдо ходимлари ўртасида сиёсий-тарбия ишлари унутиб қўйилганлиги айтилди.

Мана шундан бери ярим йилдан кўпроқ вақт ўтди. Хўш, шу орада бошланғич партия ташкилотининг ишларида қандай ўзгаришлар юз берди? Муболағасиз айтиш мумкинки, таклифлар, тадбирлар қоғозда қолиб кетаётир. Тарбия мактаби бўлган партия йиғилишлари ўз вақтида ўтказилмаётир, 1964 йилнинг 4 ойи ва 1965 йилнинг ўтган ойлари ичида бошланғич партия ташкилотининг умумий йиғилиши чақирилмади.

— Нега олти ойдан бери мажлис ўтказилмайди? — деб сўрадик бошланғич партия ташкилоти секретарининг ўринбосари ўртоқ Салима Ҳакимовадан.

— Матлубот жамияти правлениe мажлисига қўшиб ўтказганмиз-у, қарорини алоҳида ёзиб қўймаганмиз, — деди у.

— Партия ташкилотининг иш плани борми?

— . . .

Аслида коммунистларнинг умумий йиғилиши ва партбюро мажлислари ўтказилмаган. Чунки ўртоқ С. Ҳакимованинг ўзи ҳам партбюро мажлисининг қачон ўтганлиги, унда қандай масала муҳокама қилинганлигини эслай олмайди.

Бошланғич партия ташкилоти ҳисобида 29 коммунист бор. Район матлубот жамиятида жами 228 киши ишлайди. Идора аппарати, савдо тармоқларида 74 хотин-қиз хизмат қилади. 59 магазин, дўкон мудирлари орасида софдил, жонкуяр ёшлар, актив хотин-қизлар, ҳалол кишилар кўп. Афсуски, кейинги икки йил давомида бирор киши КПСС сафига қабул қилинмаган. Икки комсомолнинг партия кандидатлигига ўтишни сўраб берган аризаси кўпдан бери кўрилмасдан ётибди.

Партия ташкилотининг секретари Отаулла Зубайдуллаев ўзига ишониб топширилган иш билан мутлақо шуғулланмайди. У савдо ходимлари орасида оммавий-сиёсий ишлар, социалистик мусобақа қандай бораётганлигидан хабарсиз. Ҳатто, қанча агитатор борлигини ҳам билмайди. Ҳамма ишни ўзининг ўринбосарига юклаб қўйган. Шундай катта коллективда — 8 та колхоз ҳамда Жомбой посёлка аҳолисига хизмат қиладиган матлубот жамиятида ақалли деворий газета чиқарилмайди.

Коммунист, комсомолларнинг сиёсий ўқиши номигагина ташкил этилган. Савдо экономикасини ўрганиш тўгарагида машғулотлар системали давом эттирилмайди. Ўқув йили бошидан бери тўгаракда 12 ўрнига фақат 6 марта машғулот ўтказилган.

Булунғур район партия комитети Жомбой матлубот жамияти бошланғич партия ташкилотининг фаолияти билан қизиқмаётир. Райком секретарлари, бўлим мудирлари, инструкторлар Жомбой зонасига тез-тез келиб турадилар-у, лекин партия ташкилотининг ишлари ва фаолияти билан қизиқмайдилар. Улар бошланғич партия ташкилотининг у йилдан бу йилга бўладиган ҳисобот-сайлов йиғилишларига вакил юбориш билангина кифояланиб келадилар. Ўтган йили ҳисобот-сайлов йиғилишида райком инструктори ўртоқ Омон Ғайбуллаев вакил сифатида иштирок этиб, камчиликларни блокнотига ёзиб кетганича ундан дарак бўлмаган.

Оммавий-сиёсий ва тарбиявий ишлар унутилганлиги, партиявий-ташкилий ишлар ўз ҳолига ташлаб қўйилганлиги ёмон оқибатларга олиб келмоқда. Матлубот жамиятининг иши харидорлар талабига жавоб бермаётир. Ойлик ва квартал савдо планлари бажарилмаяпти. 1964 йил мол обороти плани фақат 95,1 процент бажарилди. Ўтган йили 59 магазин, дўкондан атиги 26 таси, умумий овқатланиш корхоналарининг 34 тасидан атиги 15 таси планни тўлдирди. М. Элмуродов, Н. Нормуродов, Я. Маматқулов, С. Ҳакимов, А. Мамасолиевлар каби коммунистлар мудир бўлган савдо точкалари планни бажаришда айниқса орқада қолаётир.

Савдо тармоқларида растрата, молларнинг сифатини бузиш фактлари ҳам кўплаб содир бўлаётир. Айрим коммунистлар растрата қилмоқдалар. Масалан, коммунист И. Мажидов ишлаётган омборда 800 сўм камомат чиққан.

Булунғур район партия комитети Жомбой матлубот жамияти бошланғич партия ташкилотининг фаолияти билан яқиндан шуғулланиши, партия йиғилишларини ўтказишда КПСС Устави талабларига қатъий риоя қилинишини таъминлаши, ҳар бир коммунистнинг ташаббускорлигини ошириши керак.

Л. ЭРГАШЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЯНГИ КИНОТЕАТРЛАР

Фарғона областида кино тармоқлари тобора кенгайиб бормоқда. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XIII пленумидан кейин область кинолаштириш бошқармасининг ходимлари кино тармоқларини кенгайтириш ва томошабинларга хизмат кўрсатишни яхшилаш юзасидан бир қатор тадбирларни амалга ошира бошладилар.

Колхозларда шу йилнинг ўзида 45 та стационар киноустановка фойдаланишга топширилади. Қўқонда ва Фарғона шаҳрининг Қирғули посёлкасида ҳар бири 800 ўринли кенг экранли кинотеатр, Фарғона шаҳрида 600 ўринли ва Қўқон шаҳрида 400 ўринли қишлик кинотеатр қурилади.

Т. МАҲМУДОВ.

«БАХТ УЙИ»

СИРДАРЁ. («Совет Ўзбекистони» махсус мухбири). Сирдарё район маданият уйи қошида шинамгина безатилган бино бор. Меҳнаткашлар бу ерни «Бахт уйи» деб аташади. Дарҳақиқат исми-жисмига монанд.

Бу ерда янги туғилган чақалоқлар рўйхатга олинади, навқирон йигит-қизлар никоҳдан ўтишади. Бахт уйида биринчи бўлиб 2- болалар боғчасининг тарбиячиси Нина Антовка билан Виталий Челмаев никоҳдан ўтдилар.

С. ҚОДИРОВ.

КЕЛАЖАК РАЗВЕДКАЧИЛАРИ ҲАЁТИДАН

ГВАРДИЯЧИ БИНОКОРЛАР

Коммунистик меҳнат мусобақаси давримизнинг қудратли ҳаракати сифатида кишиларнинг меҳнатга муҳаббати ва онгли муносабати, жамият бойлигини сақлаш ва кўпайтиришга бўлган садоқатини яққол намойиш қилмоқда. Бинокорларнинг масъулияти ва ташаббускорлиги, малака ва маҳоратини оширишда, коллектив олган социалистик мажбуриятларнинг муваффақиятли бажарилишида келажак разведкачилари ҳаракати қатнашчилари ҳар жиҳатдан намуна кўрсатаётирлар.

Фарғонадаги 8-қурилиш трести бинокорлари даврасида коммунистчасига яшаш ва ишлаш мусобақаси кенг қулоч ёймоқда. Трестга қарашли бошқармалар ва ихтисослаштирилган пудрат ташкилотларида 4.250 дан ортиқ қурувчи ва монтажчи шу шонли ҳаракатда қатнашиб, ишлаб чиқаришнинг олдинги сафларида бораётир. 77 бригада, 3 участка ва 2 цех коммунистик меҳнат коллективи деган шарафли номга сазовор бўлган.

Улар орасида 5-қурилиш бошқармасининг Фахри Сулаймонов бошқараётган бригада ҳам бор. Янгиликка ўч бу йигитнинг қурилишларда ишлай бошлаганига 12 йилдан ошди. Фарғона ТЭЦи, нефтни қайта ишлаш, азот ўғитлари заводлари, Кувасой цемент комбинати каби ўнлаб гигант корхоналарнинг қад ростлашига муносиб ҳисса қўшди. Оддий ишчи эди, етук бинокор даражасига кўтарилди. Ишбошиликка муносиб кўришди: бинокорлар бригадасига раҳбарлик қиляпти. Ярул Воҳидов бошлиқ бригада коллективи билан мусобақалашаётган Ф. Сулаймоновнинг азаматлари ишлаб чиқаришда энг юқори кўрсаткичларга эришмоқдалар.

Фахри Сулаймонов бригадаси — ойлик топшириқларни 18-20 кунда бажариш ҳаракатининг ташаббускори. Иш вақтидан самарали фойдаланиш, қурилиш ишларини тезкорлик билан адо этиш, материалларни тежаб-тергаб сарфлаш, бинокорларнинг маҳорат кўрсатиб ишлашини таъминлаш натижасида смена топшириқларини 1,5 ҳисса адо этишяпти.

Владимир Бек, Тойир Саиджамилов, Фатей Гаврилов, Александр Штерц ўртоқлар бошлиқ бригадалар ҳам коммунистик меҳнат мусобақасида яхши натижаларга эришмоқдалар. 2-қурилиш бошқармасининг Фатей Гаврилов раҳбарлик қилаётган келажак разведкачилари бригадаси бултур йирик панеллардан уй қуриш йиллик планини 9 ойдаёқ бажариб қўйди. Ҳозир улар 1965 йилнинг иккинчи квартали ҳисобига ишлашяпти. Биргина бу бригада эмас, бутун бошқарма коммунистик меҳнат мусобақасида қатнашяпти. Бошқарма коллективида резервлардан ўринли фойдаланиш, қурувчиларнинг ташаббускорлигини ошириш йўли билан кейинги беш йил мобайнида 336 квартирали бир неча йирик корпусни қуришга етадиган маблағ тежади.

Трест бинокорларининг бутун эътибори азот ўғитлари заводи қурилишини тезлаштиришга қаратилган. Қурилиш участкалари ва бригадаларида етти йилликнинг охирги йили топшириғини ҳам муваффақиятли бажариш учун социалистик мусобақа кучайтириб юборилди. Қурувчи ва монтажчилар 20 июнгача корхонанинг дефолиант ишлаб чиқарувчи цехлари комплексини, заводнинг иккинчи навбат қурилишини тезлаштириб юбориш тадбирларини зудлик билан амалга оширяпти. Трест коллективи икки ойлик планни муваффақиятли бажарди. Март ойидаги ишлар ҳам графикдан олдинда бормоқда.

Фарғона бинокорлари азот ўғитлари заводидан ташқари яна бир қанча муҳим объектларни қурмоқдалар. Фуран бирикмалари химия заводида фурил спирти, лак ва смола цехлари, нефтни қайта ишлаш заводида 5 та йирик установка, Марғилон ипак, Фарғона тўқимачилик комбинатларида қўшимча қувватларни фойдаланишга топширишади. Кўриниб турибдики, бу йилги ишлар кўлами жуда катта. Ана шу масъулиятли вазифани кўнгилдагидек адо этиш учун курашда коммунистик меҳнат мусобақаси қатнашчилари байроқдор бўлишаётир. Ойлик топшириқни йигирма кунда бажариш ҳаракати трестга қарашли бошқармалар ва участкаларда кенг қулоч ёймоқда.

Н. ЭРКИНОВ,
Д. ЭРГАШЕВ.
Фарғона области.

Тошкент парфюмерия фабрикаси меҳнаткашлари атирларнинг янги-янги хилларини ишлаб чиқаришни ўзлаштираётир. Суратда: инженер Мавжуда Иноятова янги хил атирларнинг сифатини текшириб кўрмоқда.

Н. Глауберзон фотоси.

Редакцияга келган хатлардан

ЭЪТИБОРСИЗЛИК

«Октябрь 40 йиллиги» колхозининг айрим участкаларида меҳнаткашларга маданий-маиший хизмат кўрсатишни яхшилашга эътибор берилмаяпти. Меҳнаткашлар маданий дам оладиган клуб йўқ. Медпункт талабга жавоб бермайди. Библиотека эса ишламайди.

Участкада артезиан қудуги йўқ. Колхозчилар ичиш учун узоқ жойлардан сув ташиб келмоқдалар.

Колхоз правлениеси раиси ўртоқ Саулькин меҳнаткашларнинг маданий-маиший шароитини яхшилашга эътиборни кучайтирар, деган умиддамиз.

Тошкент область, Янгийўл районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхози меҳнаткашлари номидан: **И. Йўлдошев.**

ҚАЧОНГАЧА

Мактабларда ўқув йили тугашига ҳам оз вақт қоляпти. Аммо биз ҳанузгача керакли дарсликларни тополмаяпмиз .11-синфда ўтиладиган «Жамиятшунослик», «Адабиёт», «Физика» (III қисм) ва «Русская советская литература» каби китобларни қўшни шаҳар ва районлардан ҳам суриштирдик. Лекин «бизда ҳам йўқ» деган жавобни олдик. Қачонгача китоб ахтариб сарсон бўламиз?

Х. Қурбонов, С. Умиров, Э. Сафаров, Денов районидаги Улуғбек номли мактаб ўқувчилари,

Х. Тожиева,
Тошовуз шаҳридаги 4-мактаб ўқувчиси.

КЕЛГУСИ ЙИЛ ҲИСОБИГА

Республика маҳаллий Советлари сайловлари шарафига оширилган мажбуриятлар олиб баракали меҳнат қилаётган Бухородаги «Тошқазған» кон бошқармаси коллективи янги зафарга эришди. Шахтёрлар февраль ойининг иккинчи ўн кунлигидан бошлаб 1966 йил ҳисобига бентонит қазиб чиқара бошладилар. Ишчилардан В. Акаев, М. Тоғаев, М. Кронин ўртоқлар етти йиллик планни конда ҳаммадан аввал адо этдилар.

В. АКМАН.

САЛОМАТЛИК МАКТАБИ

Тошкент тўқимачилик машинасозлиги заводида очилган саломатлик мактабида 100 дан ортиқ ишчи аёллар ўқишмоқда.

Машғулотларни медиклар олиб боришади. Врачлар киши саломатлиги ҳақида, ёш болаларни тарбиялаш тўғрисида қизиқарли лекциялар ўқишмоқда.

А. АЛИЕВ.

ҚИШЛОҚ АТЕИСТЛАРИ

Янгиқўрғон район «Билим» жамияти Ерқўрғон қишлоқ группасининг аъзолари жойларда лекция пропагандасини кучайтириб юбордилар. Бу соҳада Завқий номидаги 80-мактабнинг тарих ўқитувчиси коммунист Ҳожимирза Раҳимовнинг қилаётган иши диққатга сазовордир. Унинг «Дин — тараққиёт душмани», «Хотин-қизлар коммунизм учун курашда», «Эскилик қолдиқларига барҳам берайлик», «Фан ва дин», «Рўзанинг келиб чиқиши» каби темаларда ўқиган лекцияларини қишлоқ аҳолиси мароқ билан тинглади. У суҳбат ва лекцияларида маҳаллий фактлардан кенг фойдаланади.

С. Мўминов, А. Қодиров, А. Юсуфбоев, Д. Халилов, М. Парпиев, А. Мўминов каби агитатор ўқитувчилар ва қишлоқ зиёлиларининг мазмунли суҳбатлари ҳам қишлоқ аҳолисида чуқур таассурот қолдирмоқда. Диний урф-одатларга берилиб кетган кишилар аёвсиз фош қилинмоқда. Масалан, шу қишлоқда яшовчи Маллабой Умматов ва Абдуғани Мирзаалиевлар ёш қизларини мактаб қучоғидан ажратиб олиб эрга берганлар. Бундан қишлоқ Совети, район ЗАГС бўлими, мактаб ходимлари хабарсиз қолганлар. Кейинчалик, бу иш маълум бўлгач, ота-оналарнинг ўзбошимчалик билан қилган ишлари жамоатчилик олдида қораланди. Бундан ташқари, қишлоқдаги тўйларни ҳам эскича эмас, янгича ўтказиш учун кураш олиб борилмоқда. Ўтган йил қишлоқда 50 дан ортиқ тўй янгича ўтказилди.

Атеистик пропаганда кучайтирилганлиги туфайли қишлоқ аҳолиси ўртасида диний урф-одат ва расм-русумлар йўқолиб бормоқда. Эндиликда янгича турмуш, янгича уй ва янгича тўйлар қишлоқ аҳолисининг ҳаётидан мустаҳкам ўрин олмоқда. Ҳозирги кунларда қишлоқ аҳолиси ўртасида (лекторлар бошлиғи ўртоқ Раҳимов) «Совет сайлов системасининг капиталистик сайлов системасидан афзаллиги», «Оилада бола тарбияси», «Мактаб ва ҳаёт», «Камтарлик—турмуш безаги» каби ўнлаб лекциялар бўлиб ўтди. Бундай жозибали суҳбатлар кишиларни меҳнатсеварлик руҳида тарбиялаб, бир-бирига дўст бўлишга чорламоқда.

Э. КАРИМОВ.

МЕҲНАТИНГ — ЗЕБУ ЗИЙНАТИНГ

ЧЎҚҚИЛАР

Цех бошлиғининг хонаси. Узун столнинг икки четига скамейкалар қўйилган. Тўрдаги столда кулранг свитр устидан ҳаворанг жомакор кийган йигит стол устида турган қоғозларни кўздан кечирмоқда. Тим қора қалин сочлари деразадан тушиб турган офтоб шуъласида товланади. Буғдой ранг юзида илиқлик, самимият акс этади. У табелларни текшираркан афсуслангандек бошини аста-аста чайқаб, ўзича-ўзи сўзланарди.

— Қойилман-е, қирқига чидаб қирқ бирига чидашмади-я. Ишни қотириб қўйса-ю, арзимаган нарсада оқсаб қолса.

У Фонил Усмонов бошлиқ бригада табелига кўз югуртирди.

— Сайфиддин Ёқубовни қаранг. Бу йигит билан бутун завод фахрланади-ку. Наҳотки у ҳам ишга бефарқ қараган бўлса. Ахир у бўлажак инженер. Боймирза Маматалиевнинг ҳам ишга совуққонлик билан қараганига ишонгинг келмайди. Қўлида етуклик аттестати бор. У ҳам план оширилиб бажарилақолсин деб атрофини кузатмапти, на ўзига, на ўртоқларига қарамабди. Мана, мажлисда ҳамма нарса аён бўлди. Партия ташкилоти ҳам, касаба союз комитети ҳам, дирекция ҳам жуда адолатли ҳукм чиқарди. Ҳали одамларимиз пешана тери чиқариб ишлашдан, планни қойиллатиб қўйишдан ташқари яна кўп нарсаларга ўрганишлари, айниқса иш маданиятини оширишлари керак.

Ўрол Норбоев умумий йиғилиш чиқарган хулосадан тўғриси севинди. Ҳали коллектив чинакам вояга етмабди, қаддини ўз шуҳратидек мослаб ололмапти. Бордию, ҳайбаракаллачиликка жиндак йўл қўйилганда борми, коллективнинг ҳали унча етилмаган фазилатларига ортиқча баҳо берилган бўларкан, ҳаммадан ёмони коллективга путур етган бўларкан.

Бирор деталнинг ишлашда брак бўлиши мумкин, уни қайта ишлаш жараёнида сафга қайтариш осон, лекин тарбия соҳасида бракка йўл қўйилганда, уни тузатиш анча машаққатли бўлади. Майли, бу ой олмаган бўлсак, кейинроқ оламиз. Муҳими бу шарафли номга чинакам муносиб бўлайлик. Усмонов бригадасининг иш жойини тоза тутмаслиги кўзимизни очди.

Автомат-токарлик цехи ўтган йилдан буён коммунистик меҳнат коллективи деган шарафли ном учун беллашиб келмоқда. Цехдаги ишлар илгари ҳам ёмон бўлмаган. Цех топшириқни бажармай қолган бирор ой йўқ. Коллектив коммунистчасига ишлаш, ўқиш ва яшаш мусобақасига киришгандан кейин эса ишлар яна ҳам жўнашиб кетди. Планлар муттасил ошириб бажариладиган бўлиб қолди. Маҳсулот сифати кун сайин яхшиланиб борди. Айниқса бунда цех коллективининг «Аъло сифатга кенг йўл. бракка ўт очайлик» деган шиор остида ишлашга ўтганлиги жуда фойдали бўлди.

Цехда уч бригада бор. Бирига заводнинг кекса ишчиси Виктор Николаевич Стафеев раҳбарлик қилади. У 17 йилдан буён шу ерда ишлаб келмоқда. У ясаган деталларни кўриб ҳавас қиласиз. Шогирдлари Ҳамдам Ортиқов, Исоқ Ғуломов, Евгений Насачев каби йигитлар ҳам устозларидан қолишмайди. Цехдаги уч бригада ўртасидаги мусобақада Виктор Николаевич бошлиқ бригада кўпинча ютиб чиқади.

Кекса ишчининг коллективга раҳбарлик қилишдаги санъати жуда оддий.

...Ҳу анави станокда Тоир Тоҳиров ишлаяпти. Унинг шу цехда иш бошлаганига икки ой ҳам бўлгани йўқ. Эгнида ҳамон солдат кийими, оёғида солдатча керз этик. Аслини олганда у бу ерда янги эмас. Тоир заводга ишга кирганига 7 йил бўлди. Уч йил ишлагандан сўнг Совет Армиясига хизматга кетди. Хизматдан бўшагач яна ўз жонажон заводига, ўз бригадасига қайтди.

— Мен бу коллективга ўрганиб қолган эканман. Яна эски қадрдонлар билан ишлагим, улар билан бирга бўлгим келди. Бу ердаги тенгдошларим ака-укадек бўлиб қолишган. Ёшлар билан катталар эса ота-болаларга ўхшайди. Шунинг учун бўлса керак ҳар ҳолда одам ўзини коллективимизда суянчиғи, қаноти бордек ҳис қилади, — дейди у.

Виктор Николаевич бригадага дўстлик, ўртоқлик ҳиссини сингдирган одам. Чиндан ҳам шу бригада ишчиларининг, тўғрисини олганда шу цехдаги ҳамма йигит-қизларнинг отахони у. У вақти келса ширин гапиради, вақти келганда насиҳат қилади. Лекин шогирдларини, улар хато қилганда ҳам, бирор марта уришганини, бақириб-чақирганини, шовқин солганини ҳеч ким эшитмаган. Мана шундай фазилатлари билан цех ишчиларининг ҳурматини қозонган, ҳамма унга ўхшашга, меҳнатсевар ва ширин сўз бўлишга ҳаракат қилади.

Иккинчи бригадага Владимир Андропов бошчилик қилади. Эндигина 24 ёшга қадам қўйди у. Лекин каттагина коллективга моҳирлик билан етакчилик қилмоқда. Ўз бригадасидаги тенгқурларининг ҳам, ўзидан каттароқ ёшдаги ишчиларнинг ҳам кўнглини топа олади. У бошлиқ бригада ўз сафидан ажойиб коммунистик меҳнат зарбдорлари етказиб чиқарди. Чунончи Абдусамат Турсунов, Фарид Жалилов, Света Чернобуровалар билан эндиликда ҳамма фахрлана олади.

Абдусаматни олинг. Ахир цехда коммунистик меҳнат коллективи деган номни олиш учун мусобақалашиш ташаббускори бўлиб чиққан эди у. Шу номга биринчи бўлиб сазовор бўлди. Унинг ажойиб хислатлари бор. Мана бир воқеани келтирамиз. У уйда ўтирган, фақатгина 7-синфни битириб кейин ўқишни ташлаб кетган бир қизга уйланган эди. Турмуш ўртоғига ҳаётдан ўрнини топиб олишга ёрдамлашди. Заводга етаклаб келди ва ўзи устозлик қилиб касб ўргатди. Ҳозир унинг хотини Раъно Турсунова моҳир токарь. Эру хотинлар бир-бирлари билан мусобақадош, улар ҳар сменада 350 та деталь тайёрлаш ўрнига 500-550 тадан аъло сифатли подшипниклар ишлаб чиқармоқдалар.

Яқинда Абдусамат Турсуновнинг ҳаётида яна бир қувончли воқеа юз берди. Завод коллективи уни Тошкент область Советига депутатликка номзод қилиб кўрсатди. Бу меҳнатсевар, оддий бир ишчига кўрсатилган юксак ишончдир.

Цех бошлиғи Ўрол Норбоевнинг бир оз ҳуноб бўлганининг боиси ҳам ана шунда-да. Автомат-токарлик цехи шунчаки, «арзимаган» бир нуқсонга — иш жойини етарли тоза тута олмагани учун «имтиҳон»дан йиқилди. Неча ойлардан буён интилаётган маррасини эгаллай олмади.

Цех ишчилари ўзлари унутган, йўл қўйган камчиликка кўникиб қолганликлари кишини ажаблантиради. Майли, бу ҳам ўз навбатида одамларни чиниқтирсин, ҳушёр қилиб қўйсин. У аввало отахон бригадир Виктор Николаевични, сўнгра цех бошлиғи Ўрол Норбоевларни тағин ҳам хушёрликка чақирар эди. Келажак разведкачилари сафидан жой олиш шунчалик оддий кураш эмаслигини тағин ҳам чуқурроқ ҳис қилишга ўргатади.

Ҳа, айтгандай цехда ишлаётган одамларнинг кўпчилиги тўғрисида ҳикоя қилибмиз-у, унинг етакчиси — Ўрол Норбоев ҳақида гапирмабмиз. Ўрол Норбоев энди 28 ёшга қадам қўйди. У Самарқанднинг Хатирчи районида туғилган. Ота-онасидан ёшлигида ажралиб, болалар уйида тарбия топди. Отаси Улуғ Ватан уруши даврида жанг майдонида ҳалок бўлди, онаси ҳам уруш йиллари вафот этган. У қариндошларини яқингинада топибди.

Ўрол Тошкентдаги индустриал техникумини битирган. Шундан кейин Самарқанддаги ҳунар мактабида мураббийлик қилди. Олий ўқув юртига кириши сабабли шу заводга ишга келди. Заводда уч йилдан бери хизмат қилмоқда. Аввал оддий ишчи, кейин мастерликка кўтарилди. Бундан беш ой муқаддам цех бошлиғи бўлиб тайинланди. Ўрол Норбоев ҳам цехдаги йигит-қизлар қатори яхши орзулар билан яшаяпти. Кўпчилик дўстлари каби олий маълумот олиш, келажакда инженер бўлиш учун тер тўкяпти. Ҳозир у Ўрта Осиё политехника институтининг механика факультетида учинчи курсда сиртдан сабоқ олмоқда.

Тошкент шарико-подшипник заводининг автомат-токарлик цехи ёшлари ана шундай мароқли, мазмунли меҳнат қилмоқдалар. Улар ажойиб ишлари, қалб ҳароратлари билан юксакликка, баланд чўққиларга дадил интилмоқдалар. Коммунистик меҳнат ҳаракатида зафар қучишлари аниқ.

Я. ТЎХТАЕВ.

ХУШХАБАРЛАР

Қўқондаги «Большевик» механика заводи коллективи сайлов олди вахтасида ишлаб маҳсулот тайёрлашни тобора кўпайтирмоқда. Айниқса, баллон цехи коллективи яхши натижаларни қўлга киритмоқда. Улар февраль ойида пландаги 10 минг 500 дона ўрнига 12 минг донага яқин газ баллони ишлаб чиқардилар. Цех коллективи квартал планини 14 мартгача бажариш ниятида.

У. НАЗАРОВ.

Самарқанд суперфосфат заводида ярим саноат ускуналарида янги бирикма олинди.

Бу бирикма қорамол ва қўйларда учрайдиган гельминтоз касаллигини даволашда ишлатилади. Шу билан бирга бирикма моллар жунининг ўсишига ҳамда маҳсулдорлигини оширишга ёрдам беради.

Т. НОСИРОВ,
инженер.

ДАШТ ЖАМОЛИ

Республикамизнинг чўлу саҳроларини келажакда унумли ерларга айлантириш, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини кўпайтиришнинг бош йўли бўлган ишлаб чиқаришни интенсивлаштириш учун ҳам ер ости сувларидан кенг фойдаланилмоқда. Биргина Фарғона водийсининг ўзида 10 минг гектардан ортиқ майдон ер ости сувлари ҳисобига боғу-бўстонга айлантирилган.

Фарғона водийсида ҳалигача ўзлаштирилмаган ерлар жуда кўп. Сох—Исфара, Фрунзе ва Аччиққўл массивлари шулар жумласидандир. Бу ерларни ер ости сувлари билан таъминлаш ва уларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш масалалари ўзбек гидрогеологларини кўпдан бери ўйлантириб келган эди.

Ўзбекистон гидрогеология трестининг Фарғона гидрогеология партияси махсус гидрогеологик қидирув ишлари олиб бориб, ер ости сувларининг табиатини синчиклаб ўрганди. Натижада Сох—Исфара массивидан секундига 15 м³ га яқин, Фрунзе массивидан 11 м³ дан ортиқ, Аччиққўл массивидан 8 м³ ер ости сувларини олиш мумкинлиги аниқланди. Шу билан бир қаторда ер ости сувларининг пасайиши орқали суғориладиган ерларнинг мелиоратив ҳолати бирмунча яхшиланиши исботланди.

Бу қилинган ишларнинг методикасига Тошкент Давлат университети доценти, геология-минерология фанлари кандидати Р. В. Бородин ва Ўзбекистон гидрогеология трестининг бош геологи В. А. Гейнц раҳбарлик қилдилар.

М. ҚУЧҚОРОВ.
инженер.

ЖАНГДА ВА МЕҲНАТДА

БУЮК ҒАЛАБАНИНГ 20 ЙИЛЛИГИГА

Халқимиз орасида шундай камтар, олижаноб, ажойиб одамлар борки, уларнинг меҳнатсеварлиги, ватанпарварлиги кишини мамнун қилади. Бурхон акани ҳам худди шундайлардан бири деса бўлади.

...1942 йил августида Бурхон Зокиров хизмат қилаётган дивизия Воронеж фронтида жанг олиб борарди. Дивизия Картаяк шаҳарчасига келиб, Дон дарёсидан ўтишга интилаётган немисларнинг ҳужумини 1943 йил бошларигача тўхтатиб турди. Ўша йили февралнинг бошларида қўшинларимиз шиддатли ҳужумга ўтдилар ва салкам икки ой ичида фашистларни Полтава шаҳригача қувиб бордилар... Ўша йили июнь-июль ойларида Бурхон хизмат қилаётган батальон Курск дугасида душманни тор-мор келтиради.

Бурхон Зокиров 1943 йилнинг сентябрь ойида Калинин фронтига жўнатилди. Бир ярим ой давом этган қаттиқ жанглардан сўнг душман сафлари ёриб ўтилди. Олтинчи ноябрдан еттинчи ноябрга ўтар кечаси жангчи Бурхон Зокиров оёғидан яраланди. У саккиз ой госпиталда ётиб, яна сафга қайтди. Оёғи оқсоқ бўлгани сабабли самолётда радист бўлиб хизмат қилди...

Собиқ жангчи Улуғ Ватан урушидан сўнг она қишлоғига қайтди, тез орада меҳнат фронтига шўнғиб кетди. Даставвал МТС да ҳисобчи бўлиб ишлади. Сўнгра колхозда омборчилик қилди. 1948 йилдан буён эса худди шу Тарас Шевченко номли колхозда бригада бошлиғи бўлиб ишлаётир. Бурхон ака Зокиров бошлиқ бригада ҳар йили гектаридан 30-40 центнердан ҳосил олиб келади.

1962 йилда колхоз правлениеси коммунист Бурхон Зокировни маккажўхорикорлик бригадасига бошлиқ этиб тайинлади. Ишнинг кўзини билган бригадир бу ерда ҳам ўз аъзоларида меҳнатга муҳаббат уйғотди. Маккажўхори дони бўйича ҳам, силос тайёрлаш бўйича ҳам план 120 процент адо этилди.

Ўша йили колхоз бўйича ҳамма соҳада ишлар дуруст бўлди-ю, аммо қиёқзордаги битта бригада ҳамманинг юзини шувут қилди: бригада бўйича гектар бошига атиги 6 центнердан пахта олинди.

1963 йилнинг дастлабки кунларида эски йилнинг натижалари, янги йил режалари муҳокама қилинганда, шу қолоқ бригадани мустаҳкамлаш масаласи ҳам ўртага ташланди. Бурхон акани бригадага бошлиқ қилиб юбориш ҳақида кўп гап бўлди.

Бурхон ака яна пахтачиликка ўтиб кетди. Кўклам анча инжиқ келди. Аввалига ёмғир ёғавериб, чигитнинг униб чиқишига халақит берди. Бир амаллаб чигит ундириб олинганидан сўнг дўл ёғди. Лекин Бурхон ака бошлиқ бригада аъзолари ҳар қандай қийинчилик олдида довдираб қолишмади. Ёз бўйи чинакамига меҳнат қилинди. Натижа ёмон бўлмади. 80 гектар ернинг ҳар гектаридан 24 центнердан ҳосил олинди. Яъни ҳосилдорлик аввалги йилдагидан тўрт баравар ошди, «Ернинг шўри — деҳқоннинг шўри», деб баҳона қилган олдинги бригадир уялганидан тилини тишлаб қолаверди.

Бултур Бурхон ака бошлиқ бригада пахта майдонини яна кенгайтирди. Қиёқ ўсиб ётган шўр ердан тағин 25 гектари юлиб олинди. Шундай қилиб пахта майдони 95 гектарга етди. Чигит 60х60 сантиметр схемаси асосида экилди. Тракторчи Турсунбой Нурматов ёз бўйи пахтазордан чиқмади. Бугун бу картада, эртага нариги картада «универсал»ни патиллатиб юрарди. Худойберди Зокиров, Йўлдош Мирзаев каби сувчи йигитлар эса гўё «универсал»нинг орқасидан қувиб юришарди. Утоқчи қизлардан Ҳалима Азимова, Тожи Исмоилова, Эсонтой Оқбўтаевалар ҳам роса меҳнат қилишди.

Натижа ёмон бўлмади. Бурхон ака бошлиқ бригада колхознинг энг донгдор бригадири, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Тилов Маманов бошлиқ бригада билан баб-баравар маррага етди. Янги ернинг ҳар гектаридан 21 центнер пахта етиштириш планлаштирилган эди. Бурхон ака эса 95 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 28 центнердан «оқ олтин» топширди.

Бурхон ака бошлиқ бригада аъзолари етти йилликнинг сўнгги, ҳал қилувчи йилида ҳам мўл пахта ҳосили етиштириш учун курашни аллақачонлар қизитиб юборган. Кузда сифатли шудгорланган ерларга ўз вақтида яхоб берилди, шўр ерларнинг зарарли тузлари йўқотилди. Шу кунларда далага ўғит чиқариш, ариқ-зовурларни тозалаш ва бошқа баҳорги ишлар авж олиб кетди.

Меҳнатга зафар топган Бурхон Зокиров бу йил 30 центнердан ошириб пахта етиштириш иштиёқида меҳнат қиляпти. Сирдарё районида бундақа бригада бошлиқлари — дала командирлари жуда кўп. Улар чўлда дур ундираётган чинакам қаҳрамонлар авлодига мансуб одамлардир.

О. ҲУСАНОВ.

ИЗЛАНИШ

Ўзбекистон 40 йиллиги номли Фарғона нефтни қайта ишлаш заводида бўлган киши ижодий меҳнат устидан чиқади. Новатор ишчилар, тиниб-тинчимас мутахассислар маҳсулот сифатини яхшилашга оид муҳим тадбирларни муваффақиятли амалга оширмоқдалар.

Завод мутахассислари республика Халқ хўжалиги кенгаши конструкторлик-технология бюроси ходимлари билан ҳамкорликда электрод кокси намлик даражасини камайтириш устида тажриба ишлари олиб бораётирлар. Бу ишларнинг поёнига етказилиши маҳсулот сифатини оширади, кокс ташишга сарфланадиган анчагина маблағни тежайди. Маҳсулотнинг намлиги икки баравар камаяди. Ана шу мақсадда махсус тоннель печи конструкция қилинмоқда. Печь шу йил ишга туширилади.

4-цех бошлиғи Л. Желтовский, инженер Э. Краус, корхона бош инженери В. Верба ва бошқа ўртоқлар автомобиль ва дизель мойларининг сифатини яна ҳам яхшилашга қаратилган янги рационализаторлик таклифларини жорий этиш устида ишламоқдалар. АВТ установкасига ҳисоблаш машинаси ўрнатилаётир. Бу машина установкадаги технология режими қандай бажарилаётганлигини аниқ ҳисобга олиб туради. Натижада мой ҳосил қилиш режимини аниқ амалга ошириш имкони туғилади.

Шу кеча-кундузда заводнинг кўпгина участкаларида маҳсулот сифатини аниқлайдиган приборлар ўрнатилмоқда. Корхонада ижодкор, новатор ишчилар сафи тобора кенгайиб боряпти. Ана шу йўл билан завод коллективи ишлаб чиқариш топшириқларини орттириб бажариш, маҳсулот сифатини муттасил оширишга муваффақ бўлаётир.

Г. БАНКЕТОВ.

БАҲОР келиши билан Калинин районидаги «Тошкент» совхозининг сабзавоткорлари дала ишларини авж олдириб юбордилар. Парникларда помидор ва карам кўчатлари пикировка қилина бошлади. Суратда (чапдан): илғор сабзавоткорлардан Орзигул Абдураҳмонова ва Малика Нафибоева ўртоқлар. Улар эртаги сабзавот экишни тезлаштириш учун давом этаётган социалистик мусобақада пешқадамлик қиляптилар.

А. Тўраев фотоси.

ЯНГИ РЕЖА БИЛАН

Бригадамиз аъзолари бу йил ҳосилдорликни ошириб, пахта етиштиришни кўпайтиришни мўлжаллашяпти. Улар ўтган йили яхши меҳнат қилишди. 112 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 42 центнердан хирмон кўтарилди.

Бу йил гектаридан 45 центнердан «оқ олтин» олмоқчимиз. Ҳосилнинг 80 процентини машинада теришни, маҳсулот таннархини янада арзонлаштиришни мўлжаллаяпмиз.

Меҳнатсиз мўл ва арзон пахта етиштириб бўлмайди. Бригада аъзолари буни яхши билишади. Шу туфайли барча пахта майдони кузда сифатли шудгор қилинди. Ҳайдаш олдидан гектарига 350 килограммдан суперфосфат солинди. Биз маҳаллий ўғитлардан фойдаланишга катта эътибор берамиз. Ерни эски девор тупроғи билан ўғитлаймиз. Бу йил ҳам шундай қилиняпти. Ҳозирнинг ўзида суғориш вақтида шарбат қилиб оқизиш учун 550 тонна гўнг тайёрладик. Суғориш шохобчалари ва техникани тахт қилиб қўйдик.

А. ТУРОПОВ,
Нарпай районидаги «Иттифоқ» колхозининг бригадири.

ЯНГИ ҚАҲРАМОНЛАР

БАХТИ ЁР ЙИГИТ

Отамурод қаҳрамон бўлди. Бундан ортиқ бахт бўладими кишига!

Йигитнинг қалбида севинч туйғулари тошаркан, унинг хаёлидан ўспиринлик йиллари бирма-бир ўта бошлади:

Улуғ Ватан уруши энди тугаган. Аммо мудҳиш уруш ҳар бир хўжаликда, ҳар бир хонадонда оғир из қолдирган. Кишилар эрта-кеч далада меҳнат қилиб, шу жароҳат изларини тузатишарди.

Отамурод энди ўн бешга қадам қўйганди. Лекин ёш бўлса-да; катталар ташвишига шерик бўлишга тўғри келди. Унинг отаси совхоз пахтазорида куни-тун эгатларга сув тарарди. Отамурод бўлса совхознинг аравасини ҳайдарди. У бригадама-бригада, қишлоқма-қишлоқ юриб, совхознинг ҳар хил юмушларини бажарарди. Чорвачилик фермаларига хашақ ташир, куз кириб пахта йиғим-терими бошландими, хирмон билан қабул пункти орасида тинмай қатнарди.

Кишилар тиним билмайди. Лекин натижанинг мазаси йўқ. Улар кунда ковлагандай эртадан кечгача белларини зирқиратиб кетмон чопишса-ю... Қани энди бу оғир меҳнатни енгиллатадиган, кишиларнинг жонига оро кирадиган бир куч топилиб қолса. Унда ҳамқишлоқларимнинг меҳнати енгиллашарди. Отамурод аравасини ҳайдаб кетмончилар ёнидан ўтаркан, шу хусусда ўйларди.

1945 йилнинг ўрталари эди. Совхозга 2 та янги ҳайдов трактори келтирилди. Қани энди Отамурод тракторнинг «тили»ни билса-ю, унинг бирортасини бошқаришга чоғланса. Афсуски, аравакаш-да...

Албатта тракторчи бўламан! Отамурод бу фикрни кўнглига қаттиқ тугиб қўйди. Шундан кейин эски аравага ҳам ҳаваси қолмади. Унинг кўнгли тракторга талпинарди. У қилди, бу қилди, охири тракторга яқинлашиб олди. Совхознинг тўнғич тракторчиларидан бири Ҳасан Маматовга ёрдамчи бўлди. Шу-шу трактордан нари кетмади. Қишлоқда «Худойназар аканинг тракторга сув ташийдиган ўғли «НАТИ» нинг рулини ушлайдиган бўпти, совхоз унга ҳам ишониб трактор берибди» деган овоза тарқалди.

Ҳа, бу катта ишнинг бошланиши эди. Энди 19 баҳорни кўрган Отамурод илк бор трактор рулига ўтирди, уни мустақил бошқарадиган бўлди. Мана, шундан бери орадан қарийб 20 йил ўтди. Бу давр ичида у бир эмас, ўнлаб тракторларнинг рулини бошқарди. Хўжаликнинг минг хил юмушларини бажарди. Шу йиллар ичида Отамурод камолотга етди, пахтакор деҳқонларнинг оғирини енгил, мушкулини осон қиладиган забардаст механизаторга айланди.

1955 йилда унинг ҳаётида янги саҳифа очилди. У механик-ҳайдовчилар курсини битириб, дастлабки йили «СХМ-48М» агрегатида 55 тонна, келгуси йили эса 80 тонна пахта терди.

— «СХМ-48М» агрегати, — дейди Отамурод Худойназаров, — унча мукаммал эмас эди. Шпинделлари тез ишдан чиқиб, мотори қизиб кетарди. «ХВС-1,2» эса ажойиб машина. Бу машинада ҳар қандай механик-ҳайдовчи мавсумда 100 тоннадан ошириб пахта тера олади. Агар ғўза машинабоп қилиб парвариш этилса, машина қарови яхши йўлга қўйилса, бемалол 200-250 тонна пахта териш мумкин.

Отамурод совхознинг ўртоқ Хуррам Хўжамуродов бригадасида 104 гектар ерга чигит экди, шу майдондаги ғўзани асосан бир ўзи парвариш қилди. Терим вақтида эса «зангори кема» рулига ўтириб, хирмонга 262 тонна пахта тўкди.

Отамуроднинг бу йилги режаси катта. У ўз машинасида 270 тонна «оқ олтин» теришга аҳд қилган.

Денов районидаги «Ҳазорбоғ» совхози — чинакам пахтачилик фабрикаси. Совхоз пахтакорлари ўтган йили 3700 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 32,5 центнердан ҳосил олдилар. Давлатга қарийб 14 минг тонна «оқ олтин» етказиб берилди. Бундай улкан хирмон Отамурод Худойназаровга ўхшаган лочин механизатор кадрларнинг ҳиммати билан, қудратли техниканинг шарофати билан бунёд этилди.

Ҳаётда ғойибдан келадиган бахт йўқ. Бахт — бу фақат меҳнат билан, кураш билан қўлга киритилади. Сурхонлик йигит Отамурод Худойназаров ҳам ўз бахтини меҳнатдан топди. Бу — қутлуғ бахт.

Ш. СИДДИҚОВ.
Қ. ИСЛОМОВ.

Н. САФАРОВ

ОЛМА ОЛМАДАН УЗОҚҚА ТУШМАЙДИ

ҲИКОЯ

Шу кеча ухламаганлардан бири боғбон Исроил ота эди. У колхоз идораси ёнгинасида ўтириб, қизини пойларди. Қизи ҳақидаги турли-туман шубҳалар, паст-баланд гаплар унга тинчлик бермасди.

Ичкарида чироқ ёнар ва у ерда қизи Анорхон билан Ражаб-али деган йигит идора иши билан шуғулланиб ўтирарди. Ражабали колхознинг отбоқари. Анорхоннинг ёнгинасидаги столда ўтириб аллақандай қоғозларни варақларди, қиз бўлса диққат билан счёт доналарини чиқиллатиб урар, ниманидир жамлар, ниманидир чиқарарди.

Анорхон бу пайтда дугоналари қатори уйида мириқиб ухлаб ётиш ўрнига, вақт ярим кечадан оғибдики, колхоз правлениесида ўтирибди. Идорага эрини юборар экан кексайиб қолган Файзинисо хола шундай деб таъкидлади: тоқатим қолмади, сиз ҳам отасиз, агар қизингиз оёғини тиялмасакан, ота-онасининг оқ соч-соқолини ҳурмат қилсин. Қишлоқда кимсан Исроил боғбонсиз. Обрўй орттириш қийин, уни йўқотиш ҳеч гап эмас.

«Онаси ҳақ» деб ўйларди Исроил ота, эшик тирқишидан мўралар экан, қиз бола урф-одат, турмушимиздаги тартиб-қоидаларга риоя қилиши керак. Бўлмаса гап-сўз бўлиб қолиши муқаррар. Шу жиҳатдан онасининг куйгани тўғри, деб лабини тишлаб ўтиради Исроил ота, шунча йил турмуш кечириб товушимиз кўчага чиқмади. Анорхон кимга ўхшади экан. Онасигами?.. Йўқ. Онаси бечора қўй оғзидан чўп олмаган гўл. Бекорга Файзинисони мусичайи беозор демайдида қишлоқ аҳли..: Умри узоқ бўлсин. Яхши қиз..: аммо чиройли қиз:

Бу гапни кўнглидан ўтказди-ю, хаёл дарҳол уни яна бошқа ёққа бошлаб кетди: — қизнинг чиройи ота-она бошини эгиб, юзини ерга қаратмаслиги керак. Чирой урф-одатларимизни бузиб, қон-қариндош, ёр-биродарларимни ранжитмаслиги керак.

Исроил ота ўзини босишга ундаб кўрди, бўлмади. Жаҳли жазава қилиб, ғазаб отига миниб, эшик балдоғидан ушлаб энди шарақлатиб очишга аҳд қилганида, ташқари эшик «ғич» этиб очилиши унга халақит берди. Ташқари эшикдан қоровул Рустам бобо кириб келганини ҳам сезмай қолди.

Қоровул кириш билан вайсай кетди: «Чой олиб келай деб бирров чиққандим... товба, кўз очиб-юмгунча идорада бегона кишилар...»

Рустам бобо бир қўлида чойнак, иккинчи қўлида ҳасса ушлаб, жаҳли чиққанидан ҳассасини ерга тақ-тақ урарди.

Исроил ота шошганидан нима қилишини билмасдан, очаёзган эшигини яна қайта маҳкам ёпиб қўя қолди. Хиёл очиқ эшикдан тушиб турган ёруғ эшик ёпилиши билан йўқолиб, Анорхон ва отбоқар Ражабали кўринмай қолишди.

— Нима учун мен бегона бўлар эканман?— деди қоровулнинг гапи наша қилиб Исроил ота. У овозини баланд қилмай босиқ гапирарди. Чунки қаттиқ гапирса қизи пайқаб, нотинчланиши мумкин эди.

— Сизнинг қизингиз, — деди ранги-қути учиб, кўса соқолини қалтиратиб Рустам бобо, — ҳа, бегона деганимга аччиғингиз келмасин... ҳамма тинч уйқуда, қизингиз бўлса..: Раис бундақанги ишни ёқтирмайдилар... билмадим нима ковлаштиради...

Қоровул чойнакни скамейкага қўйиб, ўзи ўтирди. Э... нимасини айтай, буларга нима ҳам деб бўлади... келинг, ўтиринг, чой совимасдан бир пиёла ичинг. Қани ёнимга кела қолинг, — деди Исроил отага жой кўрсатиб.

— Раҳмат, бемалол ичаверсинлар, — деди Исроил ота, — мен иссиқ чой ичолмайман. Тишим бир оз...

Рустам бобонинг гапи боғбонга малол келган эди. Қизи Анорхон тўғрисида қоровулдан эшитган дашномлари отанинг жон-жонидан ўтиб кетган эди. Шунинг учун ҳам бир пиёладан чой ичиш ҳам Исроил ота таъбини яна хира қиларди. Шундай бўлса ҳам у скамейкага ўтириб, этигининг қўнжини кўтарди, қўли билан соғисини силаб текислаб қўйган бўлди.

— Шундай пайтлар ҳам бўлади, — деб сўз бошлади Исроил ота, — киши ўз ихтиёрида бўлмаган сабаблар билан ўз ҳузур-ҳаловатини бузади... Буни тушунмаган одамлар...

— Ҳо, — деди боғбоннинг сўзини бўлиб қоровул ҳозиржавобликни қўлдан бермасликка шошилиб, — қари одамнинг ўз тўшагидан қари оёқлари ҳайдайди, деса ким ишонади, ёшни эса беғам ота-она...

— Сизнинг бу гапларингизни қандай тушунса бўлади, беғам ота-оналар ким экан ўзи?

— Шунақа оталар топилади, — деди рақибининг жиғига тегиб Рустам бобо.

— Мени ҳам ўшалар қаторига қўшяптиларми?

— Бармоқ билан кўрсатиш шарт эканми, — илмоқлик жавоб қилди қоровул. — Мен ичимдан ўйлаб чиқазаётганим йўқ. Ҳар ҳолда юзга айтганни заҳри йўқ, қизингизни раис ёқтирмайдилар, тўғриси норозилар.

— Ҳа, давом этинг, сайрамайсизми?— заҳарханда қилиб қоровул юзига тикилди Исроил ота.

— Сайраб мен қуш эмасман... аччиғингиз чиқмасин. Дўст шунақа ачитиб гапиради, жаҳл отидан тушиб, бундай танангизга ўйлаб кўринг. Мен дўсти беғаразман...

Ўртага яна жимлик чўкди. Ўз қизининг баъзи ҳаракатларини (кўп вақт Анорхон колхоз иши, комсомол топшириғи билан овора бўлиб ўз вақтида уйга қайтмас эди. Улар шундан хафа бўлишарди), ёқтирмай юрган Исроил ота бу чол таъналаридан ранжиган бўлиб кўринса-да, «давом этинг! Яна нима гапингиз бўлса тортинмасдан айтаверинг!» дер эди.

— Бировнинг боласи билан нима ишим бор, худога шукур мана неваралар кўрдим. Ўз ташвишим ўзимга етиб ортади. Энди сизники қолибмиди..: Аммо менинг қизим кечалари юрмайди, кишиларни ранжитмайди.

«Балким бу чол ҳақдир, — деб ўзича ўйлар эди Исроил ота...— қанақа қиз катталарга гап қайтаришга журъат қилади. Яна раисга-я! Бу ерда унинг гапини икки қилаётган одам йўқ-ку! Уни халқ сайлаган...»

— Бошлиқларнинг жиғига тегишдан сақланиш керак, — деб бир эмас бир неча марта гапирган эди хотини Файзинисо хола, — комсомолман деб қизингиз раиснинг баъзи ишларини кавлаштираётганмиш, уни бу йўлдан қайтаринг. Уйнашмагин арбоб билан, арбоб урар ҳар боб билан. Қариган чоғимизда тинч юрайлик... Анорхон ҳали ёш, гапни фарқига бормай гапиради, бошимизга бало орттирмаса яхши эди бу қақилдоқ! Юрагим аллақандай ғаш... бирор фалокат рўй бермасин яна, тезроқ бора қолинг!..

«Ҳақиқатан ҳам фалокат, — деди хотинининг гапини эслар экан Исроил ота. — фалокат ҳақида бир Файзинисо гапираётгани йўқ. Мана, қари Рустам ҳам унинг гапини такрорлаяпти. — Раис норози, раис ёқтирмайди!»

Тўғрисини айтганда Ражабали Исроил отанинг кўнглига унча ўтирмасди. Боғбон бутунлай бошқача куёвни орзу қиларди. На чора, қизининг бўйи чўзилиб қолди. Дашномларга тоқати йўқ. Новча, бесўнақайроқ бўлса ҳам Ражабалига рози бўлгиси бор, қизим Анорхонга ёқса бўпти-да, — деб ўзини-ўзи юпатарди боғбон.

— Менинг неварам бўлса, — деб вайсашида давом этарди Рустам бобо, пиёлага чой қуяр экан, — тинчгина уйда ўтириб чақалоғига кийим тикаяпти, қаранг бинойидек, она бўлса ярашади. Овози эшикка чиқсачи, бола пақирни. Бирон ножўя ҳаракат қилиб бировларнинг кўнглини ҳам оғритмайди. Қиз бўлса шарм-ҳаёли бўлсин. Сизнинг қизингиз бир оз...

«Ҳа, албатта, — дер эди нима деяётганини ўзи ҳам тушунмасдан Исроил ота кўз олдига чақалоққа чопонча тикиб ўтирган қизи Анорхонни келтирди. — Ҳа, шуниси маъқулга ўхшайди... Яхшиси қора кўзли дўмбоққина шўх боласи билан ҳа, ҳа. Ўзи нима гап, бу одамни ўзи ким-у, панд насиҳати бўлсин! Мени қизим бирон ножўя иш қилиб қўйгандек гапиради-я. Мен энди Анорхонимни сени неваранг билан тенглаштирайми. Мени қизим колхозда биринчи сигир соғувчи. Анорхонда бор билим, чаққонлик, жонкуярлик, сени қайси қизинг, қайси неварангда бор!..»,

— Нималар деб алжираяпсиз?— деб сўради Рустам бобо.

— Менинг қизим нима қилаётган бўлса билиб-ўйлаб қиляпти. Кўпчилик манфаати деб уйқусидан кечиб қоғоз варақлаб, чўт қоқиб ўтирибди!

— Оббо! — деди Рустам бобо кутилмаганда боғбоннинг бирданига ўзгариб қолишидан ҳайрон бўлиб.

— Агар сизнинг неварангизга ўхшаб бировнинг хатосини кўриб, жим ўтиб кетаверса қандай қилиб ишларимизни яхшилаймиз, колхозимиз хўжалигини кўтара оламиз? Сизнингча мен сенга тегмай, сен менга! Мана, сиз қоровулсиз, колхоз сизга меҳнат куни беради, хўш қилаётган ишингиз нима ўзи?

— Қоровуллик қиламан, — деди мағрурланиб Рустам бобо.

— Қоровулликка ҳақ олаётганингизни биламан. Аммо нимани қўриқлаяпсиз?

— Э, э... идора қоровули нимани қўриқлаши мумкин, нима деяётганингизни тушуняпсизми, ўзингиз?

— Сиз уялмасдан менинг қизимга дашном бердингиз. У бўлса кундузи сигир соғиб, бузоқ боқади. Кечаси дам олиш ўрнига фермадаги ҳаром қўллар ишини текшириб ўтирибди.

Қоровул пиёладаги бор чойни ҳўплар экан, ўху-ўхулаб йўталиб олди.

— Ҳа, — деди ғолибона хитоб қилиб Исроил ота. — Нима ҳам дея олардингиз! Мен ҳақман. Қизимга доғ юқтиришга йўл қўймайман! Комсомол унга молхона қурилишига ажратилган харажатларни текшириб чиқишни топширган экан, у ўз бурчини адо қиляпти. Ҳақиқий комсомол, ҳалол колхозчининг бурчи нима, тушунасизми!?

Нима деб жавоб қилишини билмай довдираб қолган қоровул яна бир икки йўталиб олди-да:

— Қизишманг, сиз мени гапимни яхши тушунмадингиз. Мен раис қизингиздан норози деган бўлсам, нега норози экан, буни билиш керакми йўқми?— деди гапни бошқа томон буриб.

— Раис норози эмиш! Нега норози бўлади, ёмон кўради, ёмон отлиққа чиқаришга уринади. Тўғри танқидни ким ёқтирадики, раисингиз ёқтирсин. Мен ўзим ҳам раисингиздан норозиман! — деди бўйин томирлари бармоқдек бўртиб Исроил ота. — Баҳор келиб, вақт ўтиб боряпти, кўчатдан дарак йўқ. Машина, ёки арава беринг деб кунда жоврайман. Бугун, эрта деб пайсалга солади. Нега?

Рустам бобо қўрқиб кетганиданми гапи бўғзида қолиб, ҳанг-манг бўлганича таёқдек қотиб қолганди.

— Норози эмиш-а! — деб тажанг бўларди Исроил ота.

— Мен, беғараз, холисанилло гапирдим, — деб зорланарди Рустам бобо.

— Ҳар бир одам каттами-кичикми, амалдорми, бошқами халқ мулкига ачинсин, эгри қўлдан муҳофаза қилсин! Мана, Анорхон ҳали ёш, энди ўн саккизга тўлди. Колхоз мулки учун жони ачийди. Шундай бўлмаса мижжа қоқмай, қоғоз титкилаб идорада ўтирармиди! Раис албатта ундан норози бўлади-да, унинг одамлари бўлса тўғри кишиларни бадном қилишга уринади..:

Шу пайт эшик очилиб Анорхон чиқди. У жуда ҳориган кўринарди. Аммо шу ҳорғинликда ҳам унинг уйқусираган хумор кўзлари жуда чиройли ва жозибадор эди. Қизининг кўзларига кўзи тушар экан дили қувончларга тўлиб, фахрланди ота, қалби алланечук тўлқинланиб кетди.

— Дада, бемаҳалда яна келдингизми?.. яна мени ножўя ишимни тақиқлагани келдингизми?— сўради Анорхон.

Исроил ота «ҳа» демоқчи эди. Чунки Файзинисо эрини шу важдан юборган эди. Отанинг ўзи ҳам шубҳада эди. Аммо у «ҳа» дейиш ўрнига:

— Қизим, жон қизим! Виждонинг нима деса, комсомол ўртоқларинг нимани талаб қилса ўшани қил... Мен келган бўлсам қоронғи кечада сенга ҳамроҳ бўлиш учун келдим. Ишлайвер, ҳеч ташвишланмай, сидқидил ишлайвер.

— Раҳмат, дадажон. Ишимиз тамом бўлди. Уйга қайтсак бўлади.

Анорхон сочларини тузатиб, орқасига ташлади ва Ражабалига табассум ила боқди. У шундай қарадики Ражабали қизариб бошини ерга эгиб:

— Юринг, — дея олди, холос.

Учаласи идорадан чиқар экан, «олма олмадан узоққа тушмайди!» — деб қўйди Исроил ота.

Кеча қоронғи, атроф жимжит эди. Ҳамма-ҳамма, бутун борлиқ уйқуда. Ёки кишига шундай туюлармикин?.. Эҳтимол, қаердадир ошиқ-маъшуқалар шивирлашиб, висол майидан нўш этишиб, тунларини уйғоқ ва бедор ўтказишаётгандир.

Қоровул Рустам бобо боғбон орқасидан қараб хафалигиданми, пушаймониданми, ҳар қалай уҳ тортиб, оббо... деганича қолаверди.

ЮРАККА ЯҚИН КИШИЛАР

ГАЗЕТХОНЛАР ХАТЛАРИДАН

Ўқитувчи — ажойиб фазилатлар эгаси, маданият жарчиси, коммунистик жамият қурилишининг актив иштирокчисидир. Редакциямизга ҳар куни ана шу олижаноб кишилар ҳақида ёзилган кўпгина хатлар келиб туради.

— Андижон шаҳридаги Ленин номли 2-мактаб-интернат директори Фаридахон Қосимованинг маориф соҳасидаги аъло хизматлари областдагина эмас, балки республикамизда ҳам маълумдир. — деб ёзади шаҳардаги 20-почта ходими ўртоқ М. Болтабоев. — У салкам ўттиз йилдан бери ёш авлодни билим нуридан баҳраманд этяпти. Ўзининг бой тажрибаларини ёш ўқитувчиларга тинмай ўргатмоқда. Шу билан бирга Фаридахон опа актив жамоатчи ҳамдир. Партия ва ҳукуматимиз ўртоқ Қосимованинг кўп йиллик самарали меҳнатларини муносиб тақдирлади. Унга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи» фахрий унвони берилди ва энг олий мукофот — Ленин ордени билан мукофотланди. Андижон Давлат педагогика институтининг кекса ўқитувчиларидан бири, педагогика фанлари кандидати ўртоқ А. Ардаширов хушмуомалалиги ва жамоат ишларида актив қатнашиши билан кўпчиликнинг ҳурматига сазовор бўлган. Студентлар А. Ардашировни ҳурмат қилишади, у билан маслаҳатлашиб туришади. Бу ҳақда шу институтнинг иккинчи курс студенти А. Азаматов хабар қилган.

Шеробод районидан ўртоқ М. Болтаевнинг ёзишича, районда кейинги вақтларда ўқув-тарбия ишлари анча ривожланган, педагоглар сони ишбилармон, билимли кадрлар ҳисобига ўсган. С. Аллаёров, Э. Турдибоев, Ҳ. Ҳазратқулов, К. Яхшибоев каби ўқитувчилар тажрибали, жонкуяр педагоглардир.

— Надежда Павловна Коваленко номини Гулистон районида ҳамма ҳурмат билан тилга олади, — деб ёзади Қ. Жўрабоев, — чунки Надежда Павловна умрининг 33 йилини ёшларни тарбиялашга бағишлади. Унинг қўлида таълим олганларнинг кўпчилиги ҳозир олий маълумотли бўлиб, халқ хўжалигининг барча соҳаларида ишламоқдалар ва устозларининг ишончини шараф билан оқламоқдалар. Ўртоқ Коваленко Садриддин Айний номли 28-мактабда ишлаш билан бирга ишчан агитатор ҳамдир. У шу кунларда маҳалла аҳолиси орасида маҳаллий Советларга бўладиган сайлов ҳақида тушунтириш ишлари олиб боряпти.

— Ёшлар бизнинг келажагимиз, бахт ва ифтихоримиздир. Улар коммунистик жамиятни қурувчи ва шу янги жамиятда яшовчилардир. — деб ёзади Қоракўл районидаги 49-мактабнинг ўқитувчиси Озод Каримов. — партия ва ҳукуматимиз бахтли авлод тарбиясини бизлар — педагогларга ишониб топширган. Бунга жавобан биз ёш авлодга таълим ва тарбия беришнинг энг яхши усулларидан фойдаланиб, ўқувчиларга чуқур билим бериш ва уларни коммунистик жамиятнинг илғор кишилари қилиб тарбиялашимиз керак. Бу соҳада мактабимиз коллективи бир қатор намунали ишларни қилди. Лекин камчиликларимиз ҳам йўқ эмас. Жумладан, мактабда ҳалигача метод бирлашма ташкил қилинмаган, фан, техника ва сиёсий тўгараклар жадвалдагина бор. Ана шу камчиликлар ўқув-тарбия ишларининг янада яхшиланишига тўсқинлик қиляпти.

А. Отажонов, Р. Ҳатамов, А. Эрматов, Ҳ. Тошқулов ўртоқларнинг редакцияга йўллаган хатларида Амударё районидаги Садриддин Айний номли, Бухоро районидаги Н. Ражабов номли, Поп районидаги 3-, Қарши районидаги Чехов номли мактабларда ўқувчиларга билим бериш ва уларни давримизнинг муносиб кишилари қилиб тарбиялашда қўлга киритилган ютуқ ва камчиликлар ҳақида ҳикоя қилинади.

Чирчиқ делегацияси Бирлашган Араб Республикасида

ҚОҲИРА, 7 март. (ТАСС). Совет Иттифоқининг Чирчиқ шаҳри (Ўзбекистон ССР) делегацияси Бирлашган Араб Республикасида меҳмон бўлиб турибди. Тошкент область Совети ижроия комитетининг раиси Э. Т. Шайхов бошчилигидаги бу делегация Асвон губернатори Мадкур Абуализзанинг таклифига мувофиқ бу ерга келди. Делегация Миср халқининг ҳаёти билан танишмоқда. Делегация Қоҳирада, Порт-Саидда, Луксорда бўлиб, қадимий Мисрнинг тарихий ёдгорликларини кўздан кечирди. Бирлашган Араб Республикасининг замонавий саноат корхоналари ва қурилишларини бориб кўрди. Кеча ўзбекистонлик меҳмонлар Асвонга боришди. Улар Совет Иттифоқи билан ҳамкорликда Нил дарёсида қурилаётган Африкадаги энг улкан иншоот — баланд тўғондаги ишларнинг бориши билан танишдилар. Делегация бошлиғи Э. Т. Шайхов Мисрнинг МЕН матбуот агентлиги мухбири билан бўлган суҳбатда, Совет Иттифоқи билан Бирлашган Араб Республикаси халқлари ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик муҳим аҳамиятга эга эканлигини таъкидлади. Совет Иттифоқи, деди у, Араб халқларининг миллий проблемаларини, уларнинг тинчликни мустаҳкамлаш йўлида сарфлаётган куч-ғайратларини қўллаб-қувватламоқда.

КАТТА ТАШВИШ

Японияда махсус пўлатлар ишлаб чиқариш билан шуғулланувчи энг катта компанияларнинг иккинчиси, мамлакатда шарикоподшипниклар ишлаб чиқарувчи энг катта компания бўлган «Саньио Токубэцу Сэйко» компанияси ҳукуматга мурожаат қилиб, оғир аҳволга тушиб қолган корхоналарга ёрдам кўрсатишни кўзда тутувчи қонунга, яъни корпорацияларни қайта тиклаш тўғрисидаги қонунга мувофиқ, ёрдам беришни сўради. Компаниянинг бу илтимоси ўзининг банкротликка учраганлигини ҳақиқатда эътироф қилганлигини билдиради. Шу вақтгача Японияда майда ва ўрта корхоналар банкротга учрамоқда эди. Бу жуда катта компаниянинг банкротга учраганлиги йирик фирмалар ҳам банкротга учрай бошлаганлигини кўрсатади.

(ТАСС).

Жаҳон ОБЗОР

ЖАҲОН ШУ ҲАФТА ИЧИДА

АҚШ: Алабама штатининг сайлов кундалиги

1965 йил 3 январь. Селма шаҳри (Алабама штати). Бу ерда негрлар ўзларини сайловчилар сифатида рўйхатга олдириш мақсадида зўрлик ишлатмай ҳаракатлар қилиш кампаниясини бошлаб юборишди. Селмада ва унинг атрофидаги жойларда 32.700 негр яшайди. Улардан 335 кишигина сайловчилар рўйхатига киритилган, холос.

18 январь. Нобель тинчлик мукофотининг лауреати Мартин Лютер Кинг зўрлик ишлатилмай ҳаракатлар қилиш кампаниясига шахсан раҳбарлик қилмоқ учун Селмага келган эди. Уни оқ ирқчилар меҳмонхона даҳлизида калтаклашди.

19 январь. Негрлардан 62 киши ўзларини сайловчилар рўйхатига киритишни илтимос қилиб, сайловчиларни рўйхатга олувчи идорага келишди. Полиция бошлиғи Жеймс Кларк уларнинг ҳаммасини «қонунга хилоф равишда йиғилиш ўтказди», деб айблаб, қамаб қўйди.

24 январь. Федерал судья Дэниель Томас суд қарори чиқариб, ўзларини сайловчилар рўйхатига киритишни талаб қилаётган негрларга полиция бошлиғи Кларкнинг «дўқлар қилишини ёки уларнинг жонига тегишини» тақиқлаб қўйди.

25 январь. Сайловчиларни рўйхатга олувчи идора олдидаги йўлкада сайлов рўйхатига киритишни талаб қилаётган негрларнинг жуда кўпи навбат кутиб турибди. Полициячилардан иккитаси Анна Купер деган негр хотинни ушлаб олиб, йўлкага уриб йиқитди. Полиция бошлиғи Кларк хотиннинг устига ўтириб олиб, полициялар таёғи билан унинг бошига сола берди.

1 февраль. Полиция бошлиғи Кларк Мартин Кингни «қонунга хилоф равишда ўтказилган намойишга» бошчилик қилди, деб айблаб, қамоққа олди. Шу кун Селмада 300 киши, бу шаҳарга қўшни бўлган Мэрион шаҳрида эса 700 киши қамоққа олинди.

2 февраль. Мартин Кинг матбуотда эълон қилиш учун қуйидаги баёнотни турмадан ёзиб юборди: «Бу ерда мен билан қамалиб ётган негрлар сони сайловчилар рўйхатига киритилган негрларнинг сонидан кўплик қилади».

3 февраль. Оқ уй, Алабамадаги воқеалар тўғрисида президент Жонсонга доимий равишда ва батафсил маълумот бериб турилибди, деб эълон қилди.

4 февраль. Президент Жонсон бундай деди: «Американиклардан лоақал бирон кишининг сайлов ҳуқуқи рад этилса, бунга американикларнинг ҳаммаси ғазабланиши лозим». Менинг ҳукуматим, деди у, Селма ишини судга топширди ва суд қарорини кутмоқда. Ўша куни федерал судья Д. Томас суд қарори чиқариб, Селмадаги маъмурларга негрларни рўйхатга олишни тезлатишни ва рўйхатга олмоқ учун дастлабки шарт тариқасида ўтказиладиган қийин сиёсий имтиҳондан воз кечишни таклиф қилди.

5 февраль. Мартин Кингни 200 доллар гаров пули олиб, турмадан бўшатиб юборишди.

6 февраль. Мартин Кинг негрлар учун сайлов ҳуқуқлари масаласида гаплашишни илтимос қилиб, президент Жонсондан қабул қилишни сўради. Оқ уй Кингга, сиз юстиция министрига мурожаат қилинг, деб маслаҳат берди. (Президент Шимолий Вьетнам шаҳарларини бомбардимон қилиш йўли билан Жанубий Вьетнамда «демократияни ҳимоя қилиш» иши билан жуда банд бўлганлиги сабабли, Алабамадаги ўз табааларининг демократик ҳуқуқларини ҳимоя қилишга сира қўли тегмай қолди).

16 февраль. Сайловчиларни рўйхатга олувчи идора биноси олдида рўйхатдан ўтишга келган негрлар навбат кутишиб турishибди. Полициячилар бошлиғи Кларк уларга, тарқалинглар, деб буюрди. Намойиш ташкилотчиси руҳоний Вивьен Кларкка бундай деди: «Сен эҳтимол, Гитлер каби жуда ёмон эмасдирсан, лекин шундай бўлса ҳам, ёмон кишисан». Бунга жавобан Кларк Вивьеннинг башарасига бир мушт солди. Руҳоний ағдарилиб тушди, унинг оғзидан қон оқа бошлади.

20 февраль. Мэрион шаҳри (Алабама штати) рўйхатдан ўтишни талаб қилаётган негрларнинг намойишини полиция ҳайдаб юборди. Намойишчилардан бирининг қорнига тўппончадан отилган ўқ тегиб, ўлар даражада жароҳатланди.

3 март. Зўрлик ишлатмай ҳаракатлар қилиш кампанияси бошланганига икки ой бўлди. Унинг якуни қуйидагича: бир киши ўлдирилди, юзлаб кишилар калтакланди, 3.700 киши қамоққа олинди ва негрлардан яна биронта киши ҳам сайловчилар рўйхатига киритилгани йўқ.

Алабаманинг сиёсий кундалиги ҳали тамом бўлган эмас.

ЯПОНИЯ: Пролетариат кўкламги ҳужумни бошламоқда

Асосий капиталистик мамлакатлар орасида Япония ишчилар ва хизматчиларнинг иш ҳақи айниқса пастлиги жиҳатдан кўпдан бери алоҳида ўрин олиб турибди. Бунинг сабаби шуки, Япония ишчилар синфи алоҳида тарихий шароитда вужудга келди. Япония саноати урушдан кейинги йилларда бошқа ҳар қандай капиталистик мамлакатнинг саноатига қараганда тезроқ ривожланган бўлишига қарамай, мана шу ўтмишнинг оқибатлари ҳали ҳам тугатилгани йўқ. Япония ҳозир шундай йўлдан бормоқдаки, яқин беш ёки ўн йил ичида у ишлаб чиқаришнинг ҳажми жиҳатидан капиталистик дунёда Англия ва Ғарбий Германиядан ўзиб кетиб, АҚШдан кейин иккинчи ўринга чиқиб олишга интилмоқда. Денгиз кемалари қуриш, мотовелосипедлар, тикув машиналари, фотоаппаратлар, дурбинлар, соатлар ва транзистор радиоприёмниклар ишлаб чиқариш жиҳатидан Япония ҳозир жаҳонда биринчи ўринга чиқиб олди. Япония пўлат эритиш соҳасида 1964 йилда Ғарбий Германиядан ўзиб кетди ва АҚШдан кейин иккинчи ўринга чиқиб олди.

Ишчи кучини жуда арзон нарх билан сотиб олиш имконияти япон капиталистларига жаҳон бозорларидаги ўз рақибларига нисбатан катта афзалликлар бермоқда. Фақат Африка, Жанубий Осиё ва Латин Америкасидаги мамлакатларнинг бозорларигина эмас, шу билан бирга, АҚШ, Англия ва бошқа индустриал мамлакатларнинг бозорлари ҳам Японияниннг арзон товарлари билан — газламалар, велосипедлар, тикув машиналари, фотоаппаратлар, радиоприёмниклар, кейинги вақтларда эса автомобиллар билан ҳам — тўлдирилмоқда. Америка ва Англия транспорт компанияларининг хўжайинлари, масалан, денгиз кемаларини Японияниннг кемачилик корхоналарига заказ бериб қурдиришни афзалроқ деб билмоқдалар, чунки бундай кемаларни японлар Америка ва Англияниннг кемасозлик корхоналарига қараганда 30 ёки 40 процент арзон қуриб берадилар.

Ишчи кучининг арзонлиги япон капиталистига худонинг марҳаматидек бўлиб кўринаётганлиги табиий бир ҳолдир, шунинг учун ҳам япон капиталисти бу аҳволни абадийлаштиришни истайди. Аммо пролетарлар бу масалага бутунлай бошқа назар билан қарамоқдалар, албатта. Япон ишчилар синфи ярим феодаллик жамиятининг бу қолдиғини тугатишга маҳкам бел боғлаган. Урушдан кейинги даврда япон ишчилари капиталистларга қарши қаттиқ кураш олиб бориб, бирмунча муваффақиятларга эришдилар. Ўртача иш ҳақи оширилди. Лекин шунга қарамай, ҳозир ҳам Японияддаги ўртача иш ҳақи Англиядагига қараганда икки баравар ва Америкадагига қараганда тўрт баравар кам, ваҳолонки ҳозирги вақтда япон ишчисининг меҳнат унумдорлиги Ғарбий Европадаги ишчининг меҳнат унумдорлигига тенглашиб қолди, деса бўлади. Яна шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, япон ишчилари курашиб, иш ҳақига қўштириб олган маблағнинг анча қисми одатда доимий тус олган инфляция сабабли беҳуда сарф бўлмоқда. Японияниннг пули — иена доимо ўз қадрини йўқотмоқда. Расмий маълумотларга қараганда, бу пулнинг харид қобилияти 1959 йилдан бери 34 процент камайиб кетди.

Кейинги йилларда япон касаба союзлари ўзига хос кураш тактикасини қўлланмоқдалар. Улар ҳар йил март ва апрель ойларида саноатнинг барча асосий тармоқларидаги ишчилар ва хизматчиларнинг иш ҳақини ошириш ва умумий меҳнат шароитини яхшилаш учун қатъий равишда уюштирилган курашини ташкил этадилар. Узоқ давом қиладиган ёки қисқа муддатли забастовкаларни ҳам ўз ичига олган бу хилдаги ҳаракатларга ишчилар синфининг баҳорги кампанияси, деб ном берилди.

Бу йил баҳорги кампания расмий равишда 25 февралда бошланди. Баҳорги кампаниянинг тактика программасини ишлаб чиқишга касаба союзлари Бош кенгашининг 4 мартда ўз ишини тамомлаган съезди катта роль ўйнади. Бу Бош кенгашда бирлашган касаба союзларнинг ишчи ва хизматчилардан иборат 4 миллион 500 минг аъзоси бор. Японияда бошқа касаба союз бирлашмалари ҳам бор. Бу бирлашмалар сафида 4 миллионга яқин касаба союз аъзоси уюшган. Баҳорги кампанияга раҳбарлик қилмоқ учун барча касаба союз бирлашмаларининг вакилларидан иборат ягона марказ тузилади. Иш ҳақини ошириш, иш ҳақининг гарантияланган минимумини белгилаш, ишчиларни ишлаб чиқаришни капиталистик рационализация қилиш оқибатларидан муҳофаза этиш ва социал страхование системасини яхшилаш тўғрисидаги талаблар 1965 йилдаги баҳорги кампаниянинг умумий вазифалари қилиб қўйилди. Шунингдек, Японияниннг ички ва ташқи сиёсатига тааллуқли талаблар ҳам қўйилмоқда. Бу йил ўтказиладиган баҳорги кампанияда 7 миллионга яқин ишчи ва хизматчи қатнашади, деб мўлжалланмоқда.

ИСПАНИЯ: Студентлар Франко диктатурасига қарши курашмоқдалар

Испаниянинг сиёсий ҳаётини 1939 йилдан бери босиб келаётган фашистлар диктатурасининг бетони ҳар қанча мустаҳкам бўлса ҳам, лекин барибир шу бетон ҳам ёрила бошлади. Бу ёрилишни ўтган йил Астурия шахтёрлари бошлаб бердилар. Улар франкочиларнинг даҳшатли режимига қарши ботиниб кураш бошладилар. Эндиликда эса, Испания университетларининг студентлари Франкога қарши курашмоқдалар.

Ҳозир 18 минг киши ўқиб турган Мадрид университетининг студентлари январь ойининг охирида ҳукуматдан мустақил бўлган студентлар ва ўқитувчилар союзини тузишни, бу союзнинг раҳбар органини демократик асосда сайлаб қўйишни талаб этдилар. Ҳукумат бу талабни рад қилди. Ҳукуматнинг бир вакили бундай деди: «Агар студентлар синдикатларининг (союзларнинг) мустақил бўлишига эришсалар, саноат синдикатлари ҳам мана шундай мустақиллик талаб қиладиган бўлиб қолади ва бу ҳолда Испаниядаги касаба союзларнинг бутун системаси барбод бўлиши мумкин».

Ўқитувчиларнинг катта қисми қувватлаб турган студентлар ўз талабларида қаттиқ тура бердилар, митинглар ва намойишлар ташкил этдилар. Ҳукумат бунга жавобан жазо чоралари кўрди. У мана шу ҳаракатда ошкора қатнашган профессорлар ва студентларни суд жавобгарлигига тортди. 24 февралда ҳукуматнинг фармойиши билан Мадрид университетининг медицина ва филология факультетларида машғулотлар тўхтатиб қўйилди.

Ҳукуматнинг бу жазо чораларига жавобан студентлар забастовка бошладилар ва тағин ҳам каттароқ намойишлар ўтказдилар. Яна бунинг устига Мадрид университетининг 5 мингга яқин студенти Франко диктатурасига қарши ўзининг ғазабини ошкора айтди. Улар 27 февралда митингга тўпланиб, «ўқитувчилар ва студентларнинг эркин ассамблеясини» тузиш ва уни университет студентларининг бирдан-бир ваколатли ташкилоти қилиб қўйиш тўғрисида қарор қабул қилдилар. Испаниянинг бошқа шаҳарларидаги студентлар Мадрид студентларининг бу ҳаракатини қувватладилар. Саламанка, Севилье, Барселона, Гренада ва Бильбаода намойишлар бўлиб ўтди. 2 мартда Мадридда ўтказилган намойишни кўрган кишиларнинг айтишига қараганда, бу жуда ҳам катта намойиш бўлди. Франко ҳукумати ҳаракат кенгайиб бораётганлигидан қўрқиб, чекина бошлади. 3 мартда у, Мадрид университетининг медицина ва филология факультетларида машғулотлар яна бошланади, деб эълон қилди. Студентлар буни биринчи ғалаба, деб қабул қилдилар.

Студентларнинг ҳозирги ҳаракатига Испаниядаги умумий сиёсий вазиятнинг таркибий қисми, деб қаралгандагина, бу ҳаракатнинг аҳамиятини тушуниб олиш мумкин. Аҳолининг деярли ҳамма табақалари кўрсатаётган ҳамкорликка ва имкони борича бераётган ёрдамга таянилмаганда эди, студентларнинг бу қадар дадил чиқишларининг имкони бўлмас эди. Испаниядаги аҳвол кейинги йилларда анча ўзгариб кетди. Франко диктатурасига нисбатан оппозиция анча мустаҳкамланди. Ишчилар синфи ва деҳқонлар билан бир қаторда бошқа социал табақалар ҳам курашга қўшилмоқда. Католик руҳонийларининг ва баъзи буржуа табақаларининг позицияси жуда ўзгарди. «Испанияда рўй бераётган воқеаларнинг ҳаммаси,— дейилади Испания Коммунистик партиясининг баёнотида,— фашистлар диктатурасига қарши кураш чинакам умуммиллий тус олаётганлигини кўрсатиб турибди, бу кураш тағин ҳам кескин босқичга кўтарилмоқда». Коммунистик партия ишчилар синфини студентларнинг мардонавор курашини қувватлашга чақирди.

Испаниянинг сиёсий вазиятида қандайдир янгилик сезилмоқда. Испаниядаги турмушдан хабардор бўлган баъзи кузатувчиларнинг айтишига қараганда, бу умумий вазиятдаги ўзгаришларнинг моҳияти шундаки, испан халқи шиддатли диктатурадан тобора камроқ қўрқаётган бир вақтда, Франко режими раҳбарларининг ўзлари халқдан тобора кўпроқ қўрқадиган бўлиб қолмоқдалар. Бу қўрқувнинг белгиларидан бири шу бўлдики, 26 февралда Франко ҳукумати революционер Хусто Лопесни яна суд қилмоқчи бўлиб чиқарган ўзининг илгариги қароридан воз кечишга мажбур бўлди.

Махфий равишда тарқатилган бир варақада айтилганидек, Испания «ўз сиёсий революциясининг бурилиш нуқтасига» келиб қолган бўлиши ҳам эҳтимол; Испания тарихининг, Долорес Ибаррури «Қон ва ўлим боби» деб айтган бобининг охирги саҳифаларини вақтнинг ўзи ёзиб битказиши эҳтимол.

И. КАДОМСКИЙ (ТАСС).

ЛЕЙПЦИГ ЯРМАРКАСИДА

Лейпцигда меҳмон бўлиб турган совет раҳбар партия ва давлат арбоблари якшанба куни халқаро ярмаркани кўздан кечиришни давом эттирдилар. Меҳмонларнинг асосий группаси, шу жумладан КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзолари Г. И. Воронов ва П. Е. Шелест Руминия, Монголия, Вьетнам Демократик Республикаси, Югославия, Болгария виставкаларини кўриб чиқишди. Хитой Халқ Республикаси, Куба, Чехословакия ва Польша павильонларини келиб кўришди, химия павильонининг экспонатлари билан танишиб чиқишди. Германия Демократик Республикаси Министрлар Советининг раиси В. Штоф ва Германия Демократик Республикасининг бошқа раҳбар арбоблари ярмаркани совет раҳбар арбоблари билан бирга томоша қилишди. (ТАСС).

ЧЕТ ЭЛ ХРОНИКАСИ

● Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар ветеринария мутахассисларининг Улан-Баторда илмий методик кенгаши очилди. Кенгашда Болгария, Венгрия, Германия Демократик Республикаси, Монголия Халқ Республикаси, СССР, Польша ва Чехословакия делегациялари қатнашмоқда.

● Бирлашган Араб Республикаси ҳукумати билан Вьетнам Демократик Республикаси ҳукумати ўзларининг дипломатик ваколатхоналарини элчихоналар даражасига кўтаришга қарор қилдилар.

● Индонезия президенти Сукарно Камбоджага визит қилиб келиб, уч кун тургандан кейин ватанига қайтиб кетди.

● Кобулда савдо ва транзит тўғрисида Афғонистон—Покистон битими имзоланди. Битимда бу иккала мамлакат ўртасидаги савдо оборотини кенгайтириш ҳамда Афғонистонга ўз молларини Покистон территорияси орқали олиб ўтиш ва уларни Карачи портидан олиб чиқиб кетиш ҳуқуқини бериш кўзда тутилади. Маълумки, Афғонистоннинг денгизга чиқадиган йўли йўқ, шу сабабли, Афғон савдогарлари ўз молларини қўшни мамлакатлар территорияси орқали олиб ўтишга мажбур бўлдилар.

● Америка Қўшма Штатларида ишсизлар февраль ойида яна 200 минг киши кўпайди. Шундай қилиб, расмий рўйхатга олинган тўла ишсизлар 4 миллион 200 минг кишига етди. (ТАСС).

АҚШнинг олтин запаси жуда пасайиб кетди

НЬЮ-ЙОРК, (ТАСС). АҚШнинг олтин запаси кейинги ҳафтада яна 125 миллион доллар камайди. Шу йилнинг бошидан бери АҚШнинг олтин запаси 575 миллион доллар камайиб, 1939 йилнинг февралидан буён энг паст даражага тушиб қолди.

КАРАКАС. Венесуэла пойтахтида нарх-наволарнинг кўтарилишига қарши норозилик намойишлари бўлиб ўтди. Биргина январь ойининг ўзида озиқ-овқатлар баҳоси қарийб 20 процентга кўтарилди. Нельсон Рокфеллерга қарашли компаниялардан бирида 120 минг литр сутнинг Маракаибо кўлига тўкиб юборилганидан хабар топган халойиқ қаҳру ғазаблар билан тўлиб-тошди.

ТАСС фотохроникаси.

ҲАРБИЙ ЖИНОЯТЧИНИНГ ЖАСАДИ ТОПИЛДИ

МОНТЕВИДЕО. Уругвай пойтахтидан 20 километр нарида таниқли нацист ҳарбий жиноятчи Герберт Кукурснинг ўлиги топилди. У, иккинчи жаҳон уруши вақтида Латвия гражданларини, асосан яҳудийларни кўплаб ўлдиришга бошчилик қилган эди. Ўқ тилка-пора қилиб юборган мурданинг ёнидан Кукурснинг шахсий ҳужжатлари ва нацист жиноятчилар устидан ўтказилган Нюрнберг судида эълон қилинган айбномаларнинг копиялари топилди. Бир вақтлар Адольф Эйхманни ўғирлаб кетган халқаро махфий ташкилотнинг агентлари Кукурсни ўлдирган бўлса керак, деб гумон қилмоқдалар. (ТАСС).

РУБОИЙЛАР

«Ҳой» дейсан, ҳой дема, исму отим борку,
«Сен» дейсан, сен дема, қадр-иззатим борку.
«Зоти йўқ» дейсан-а, «инсон ажриқ каби —
Бир илдиз, сер томир» ўзинг — зотим борку.

□ □

Одам кўринишда бир-бирига ўхшайди гўё,
Лек, ҳар кишида ўзига хос қалб, ақл муҳайё.
Кўкдаги юлдузлар ҳам сиртдан бир-бирига ўхшаш,
Аммо аслида-чи, ҳар бирининг ўзи бир дунё.

□ □

Сал нарсага йиғлаб кўздан ёш тўкма,
Доим мағрур юргин, иродангни букма.
Чок этиб ёқангни ўз қўлинг билан,
Бировнинг игнаю ипи-ла, тикма.

□ □

Мезбон бўлиб доим дастурхон тузатганинг маъқул,
Очиқ чеҳра билан хўш-хўшлаб кузатганинг маъқул.
Азалдан бор бу сўз: ғунча очилса бўлур гул,
Дилингда на борки, халқингга айтганинг маъқул.

Тошмамат РУЗИБОЕВ.

ТУРЛИ КАСБ ЭГАЛАРИ

УСТА ОШПАЗ

Туш пайти. Тошкент шаҳар, Куйбишев ошхоналар трестига қарашли 1-ошхона хўрандалар билан гавжум.

— Ошни боплаб пиширибди!

— Манти, шўрвасини айтмайсизми.

Биз ошхонанинг «Таклиф ва мулоҳазалар» дафтарини варақлаймиз.

«Ошхонанинг доимий хўрандаларимиз. Мирвоҳид Мирсоатов тайёрлаган сифатли таомлардан хурсандмиз. М. Турсунов, А. Кучиев ва бошқалар. «Юлдуз» тикув фабрикасининг ишчилари».

Бундай миннатдорчилик сўзларини дафтарнинг ҳар бир варағида учратасиз.

... Мирвоҳид ёшлигиданоқ отаси ошпаз Мирсоат аканинг ёнида юриб, ҳунар ўрганади. Сўнгра «Тошкенттрамвай» ходимларининг ошхонасида ишлай бошлайди. Уқувли бола тезда таомларни лаззатли пишириш сирларини билиб олади.

Шундан буён неча йиллар ўтди. У, тажриба орттирди. Ўз билимини оширди. Республика Савдо министрлиги уни турли область ва районларга ишга юборди. Мирвоҳид ака Бухоро областининг район ва шаҳарларидаги умумий овқатланиш корхоналарида ишлаб, кўп ёшларга устозлик қилди. Ҳозир Мирвоҳид ака 3-чайнаяга қарашли 1-ошхонада ишлайди.

Яқинда у Қорақалпоғистон АССРнинг шаҳар ва қишлоқларида бўлиб, пазандаларга миллий ва ғарб мамлакатлари халқлари таомларини тез ва сифатли пишириш йўлларини ўргатиб қайтди. Бу хизматлари учун унга Қорақалпоғистон АССР Савдо министрлиги томонидан «Пазандачилик санъатининг устаси» деган фахрий унвон берилди. У ҳозир 70 дан ортиқ миллий ва европа миллатлари таомларини тайёрлайди.

Мирвоҳид ака СССР Савдо министрлигининг «Уста ошпаз» деган фахрли унвонига сазовор бўлган.

М. Мирсоатов ўзининг 30 йилдан ортиқ пазандалик фаолиятида юздан ортиқ шогирд етиштирган. Яқинда Мирвоҳид аканинг ҳаётида қувончли воқеа юз берди. Ўзбекистон ССР Савдо министрлиги уни самарали меҳнати учун «Совет савдоси аълочиси» значоги билан мукофотлади.

А. РАҲИМОВ.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА • ЭЪЛОНЛАР • РЕКЛАМА • ЭЪЛОНЛАР

Радио

9 МАРТДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 — Ўзбекистон композиторларининг оммавий қўшиқлари. 9.25 — Фортепьяно пьесалари. 9.50 — «Аъло сифатли маҳсулот учун» (тож.). 10.10 — Рус халқ куйлари. 10.30 — Ўзбек кинофильмларидан куй ва қўшиқлар. 11.10 — Маҳаллий Советларга сайловлар олдидан. 11.25 — Ёш ижрочилар концерти. 13.30 — Георг Отс куйлайди (рус.). 16.15 — Ўзбекистон композиторлари съездига бағишланган музикали эшиттириш. 19.20 — Қорақалпоқ куйлари. 20.00 — «Уй-жой қурилишларида» (рус.). 20.10 — Композитор С. Прокофьев асарлари. 20.45 — Илмий-атеистик темада. 22.10 — Ўзбекистон композиторлари съезди кундалиги. 22.30 — И. Булаковнинг «Чирмовиқ» повестидан парча (рус.). 23.15 — «Дўстлар ва йиллар» спектаклининг охири. Боши соат 22.00 да иккинчи программа орқали (Москва).

Телевидение

9 МАРТДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 — Телевизион янгиликлар, 18.20 — Ёш математиклар олимпиадаси олдидан (катта ёшдаги мактаб ўқувчилари учун). 18.40 — Чандиқ юзли киши (телефильм). 20.00 — Ўзбекистон композиторлари съезди.

20.50 — Эшиттиришлар программаси.

Рус тилида: 20.55 — Телевизион янгиликлар, 21.15 — Товланувчи тошлар (илмий-оммабоп фильм). 21.25 — Реклама ва эълонлар, 21.30 — Тоғлиқ қасоскорлар бадиий фильмининг 1-серияси.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.35 — Третьяков галлереяси бўйлаб (мактаб ўқувчилари учун). 19.00 — Тошкент янгиликлари, 19.10 — Композитор А. П. Аверкин қўшиқлари, 19.45 — Телефильм.

Ўзбек тилида: 21.15 — Тошкент янгиликлари, 21.25 — Тянь-Шань қизи (бадиий фильм).

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 10/III да Кулган киши.

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 9/III да Мирзо Улуғбек, 10/III да Сўнгги нусхалар.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 10/III да Ўғил уйлантириш.

Кино

Хоккейчилар — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 2, 4, кеч 6 ярим ва 8 ярimda). «МИР», «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ДРУЖБА» (1-залда). «ЁШ ГВАРДИЯ» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (жуфт соатларда).

Майя Плисецкая — «СПУТНИК» (тоқ соатларда), СОБИР РАҲИМОВ номли (эрталаб соат 9 ярим, 11 ва кеч 10 да).

Аҳмад қани? — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун), «ИСКРА» (кундуз соат 4-20 минутгача ва кеч 10 ярimda), «ЮЛДУЗ» (кундуз 5, кеч 7 ва 9 да).

Ҳукумат аъзоси — «ДРУЖБА» (кундуз соат 12, 4 ва кеч 8 да), «ЁШ ГВАРДИЯ» (кундуз 4 да).

Кутилмаган севги — «МОСКВА», «ВОСТОК», «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА
9 мартда
С. Бобоев
ҲАМЗА
3 пардали опера.

30 МАРТДА ТОШКЕНТ ШАҲРИДА
3% ЛИ
Давлат ички ютуқ заёмининг
104-АСОСИЙ ЮТУҚЛАР ТИРАЖИ
бўлади.
Бу тиражда заёмнинг ўн саккиз разрядига 8.370.360 сўмлик 153000 ютуқ ўйналади.
3 % ли Давлат ички ютуқ заёми облигациялари омонат кассаларида сотилади ва сотиб олинади.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
10, 12 мартда
Ўзбекистон ССР ва Туркманистон ССР халқ артисти Комилжон Отаниёзов раҳбарлиги ва иштирокида
ХОРАЗМ АНСАМБЛИНИНГ
концертлари
Бутуниттифоқ ёшлар ва студентлар фестивали лауреатлари Мунаввар Давлатова, Отажон Ражабов, солистлардан Олмахон Ҳайитова, Гулчеҳра Исмоилова, Жуманиёз Собиров, Шариф Султонов, Отабой Ҳасанов, Раъно Жуманиёзова, Отаназар Абдалниёзов, Ражаб Исмоилов ва бошқалар қатнашади.
Концерт кеч соат 8 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.

СССР «ГОССРЕДАЗСТРОЙ»
ГЛАВСНАБИ ТУГАТИЛАДИ
Даъволар 12/III гача қабул қилинади.
Адрес: Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 19-уй.

Тошкент шаҳридаги
2505-АВТОКОЛОННАГА
«ЗИЛ-585» автомашиналарида ишлаш учун шоферлар, 3, 4-разрядли токарлар, 3, 4, 5-разрядли тунукасозлар
КЕРАК
Мурожаат учун адрес: Огородная кўчаси, 42-уй.

БИЗНИНГ АДРЕСИМИЗ: «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ, № 26.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 26545, Редактор ўринбосарлари — 27914, 29323. Масъул секретарь — 34455. Масъул секретарь ўринбосарлари — 27283. Партия турмуши — 33469, 31226. Пропаганда — 27221. Саноат, қурилиш ва транспорт — 34780. Совет қурилиши — 33258. Қишлоқ хўжалик — 27604. Адабиёт ва санъат — 32036. 31226. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 34451. Маҳаллий ахборот — 32347. Оммавий ишлар ва хатлар — 29005, 33553. Иллюстрация — 34524. Стенографистка — 27343. Эълонлар — 28142. Коммутатор — 30249, 30250, 30251, 30252, 30253, 30254, 30255, 30256, 30257, 30258.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р. 01710. ИНДЕКС 64543 № В. 56.